

CARITAS
ARCHIDIECEZJI
GDAŃSKIEJ

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CARITAS ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ W 2018 ROKU

**Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności prowadzonej w
specjalistycznych placówkach oraz z podejmowanych dzieł charytatywnych**

Spis treści

ZATRUDNIENIE W CARITAS	6
WOŁONTARIAT W CARITAS	8
CARITAS Archidiecezji Gdańskiej	10
I. Animacja i koordynacja działań stałych (zakładanie i prowadzenie placówek specjalistycznych) i akcji (cyklicznych i jednokrotnych).....	10
II. Przygotowanie i koordynacja realizacji projektów	12
OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ DOBRA ROBOTA NA SUBREGION METROPOLITALNY	14
ZIMOWY PUNKT INTERWENCYJNY	14
KIERUNEK - SAMODZIELNOŚĆ.....	15
SOPOCKA DRUGA SZANSA.....	16
EVS (EUROPEAN VOLUNTARY SERVICE)	17
SAMI SWOI III.....	18
DOBRY PROFIL	18
III. Organizowanie podstawowych struktur Caritas: Parafialnych Zespołów Caritas (PZC), Szkolnych Kół Caritas (SKC).....	19
IV. Formacja i edukacja pracowników, wolontariuszy i podopiecznych.....	19
V. Świadczenie doraźnej pomocy osobom potrzebującym.....	21
VI. Działalność reprezentacyjna	22
Stale placówki CARITAS Archidiecezji Gdańskiej	23
Centrum Pomocowe Caritas im. Jana Pawła II	23
Centrum Pomocowe Caritas im. św. o. Pio	25
Centrum im. św. s. Faustyny	27
Centrum CARITAS im. św. Matki Teresy z Kalkuty	29
Warsztat Terapii Zajęciowej	31
Centrum Wolontariatu Caritas Archidiecezji Gdańskiej	33
Centrum Rehabilitacji Caritas im. św. Stanisława Kostki.....	35
Dzienny Dom Seniora im. Jana XXIII	36
Podmiot Leczniczy CARITAS Archidiecezji Gdańskiej	38
Dom Hospicyjny Caritas im. św. Józefa	39
Gabinety Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych.....	40
Poradnia Leczenia Bólu	41
CARITAS Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku Publicznego	42
Świetlica im. „bł. Alicji Kotowskiej”	42
Centrum Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży im bł. Piotra Frassatiego.....	43
Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Pod Kasztanem”	46
Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Słoneczne Wzgórze”	48
Młodzieżowa Placówka Wychowawcza	49
Ośrodki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Żukowie	50
Dom Samotnej Matki Caritas im. bł. o. Gwidona z Montpellier.....	52
Załączniki do sprawozdania:	53
Skróty stosowane w załącznikach:	54

CARITAS Archidiecezji Gdańskiej została powołana przez Biskupa Gdańskiego w dniu 25 kwietnia 1990 r. jako charytatywne ramię gdańskiego Kościoła.

CARITAS Archidiecezji Gdańskiej w roku 2018 w liczbach:

- Ok 400 pracowników
- prawie 5 000 wolontariuszy: m.in. 3620 w Szkolnych Kołach Caritas, 1230 w Parafialnych Zespołach Caritas,
- 16 449 obiadów wydanych w jadłodajni dla bezdomnych,
- 1258 osób korzystających z łaźni,
- 129 osób korzystających z Punktu fryzjerskiego,
- 204 000 kg wydanej żywności,
- 679 dzieci i młodzieży biorących udział w wypoczynku z Caritas,
- ponad 500 dzieci na zajęciach w świetlicach Caritas,
- prawie 300 osób niepełnosprawnych w projektach i placówkach,
- ponad 200 tysięcy usług medycznych,
- blisko 100 seniorów w klubach seniora,
- 221 pacjentów w domu hospicyjnym,
- 7011 pacjentów rehabilitacji i Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych,
- 6077 wizyt w Poradni Leczenia Bólu.

Działalność gdańskiej Caritas dokonuje się głównie poprzez specjalistyczne placówki zlokalizowane na terenie całej Archidiecezji Gdańskiej (zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich). Miejsca, w których powstają i działają placówki Caritas bardzo szybko stają się ośrodkami aktywności społeczności lokalnych, rozwoju wolontariatu oraz innych ważnych funkcji dla lokalnych społeczności. Tam urzeczywistnia się miłość miłosierna, często będąca przejawem „wyobraźni miłosierdzia”.

Działania podejmowane w 2018 roku kontynuowały realizację wieloletniej strategii opartej na trzech rodzajach aktywności:

animacja

- działalność stałych placówek
- inicjowanie i prowadzenie akcji charytatywnych
- organizowanie i podejmowanie akcji humanitarnych

formacja

- organizowanie i prowadzenie dni skupienia, rekolekcji, Mszy świętych, modlitw, nabożeństw, szkoleń i spotkań pracowników, wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas i Parafialnych Zespołów Caritas oraz podopiecznych

edukacja

- szkolenia i kursy (wewnętrzne i zewnętrzne),
- udział w konferencjach i seminariach
- uczestnictwo w gremiach eksperckich na poziomie lokalnym i regionalnym

ZATRUDNIENIE W CARITAS

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018r. CARITAS Archidiecezji Gdańskiej zatrudniała na podstawie umów o pracę 217 osób (183 kobiety i 34 mężczyzn). Jako pracodawca gdańska Caritas dawała zatrudnienie 25 osobom niepełnosprawnym oraz 28 emerytom i rencistom. W wymiarze pełnego etatu zatrudnionych było 178 osób, a 39 – w wymiarze niepełnego etatu. W roku 2018 zawarto 221 umów cywilno-prawnych, 8 umów o dzieło oraz 26 umów kontraktowych.

Caritas Archidiecezji Gdańskiej prowadzi wyodrębnioną działalność pożytku publicznego w ramach „Caritas” Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku Publicznego (81-805 Sopot Al. Niepodległości 778, NIP 5851483030, KRS 0000247280).

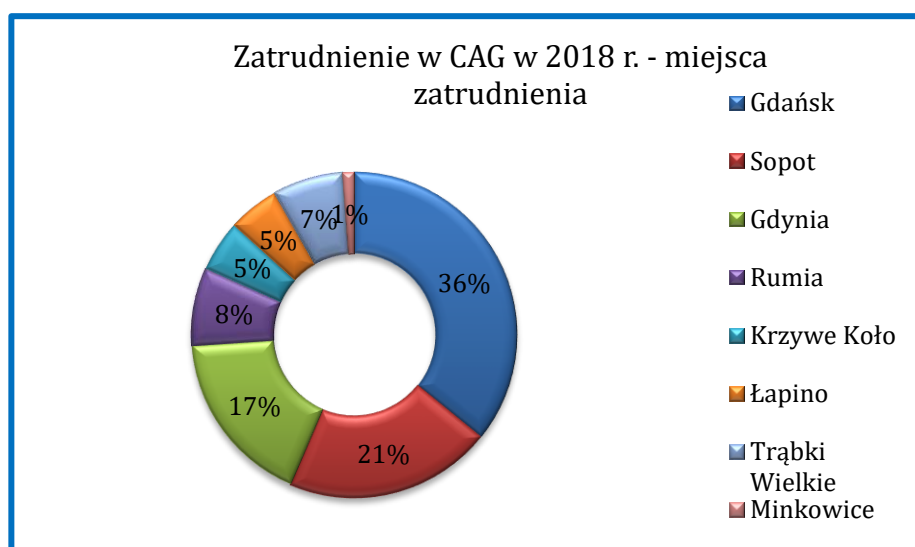
„Caritas” Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku jest jednostką organizacyjną Caritas Archidiecezji Gdańskiej, działającą w ramach tej osoby prawnej jako podmiot wyodrębniony pod względem finansowym. Decyzją z dnia 1 marca 2018r. został tej jednostce organizacyjnej nadany odrębny numer NIP, co skutkowało koniecznością prowadzenia odrębnej księgowości dla tej jednostki.

Od dnia 1 czerwca 2018 roku wyodrębniony został pracodawca „Caritas” Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku Publicznego. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018r. „Caritas”

Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku Publicznego zatrudniała na podstawie umów o pracę 31 osób. Jako pracodawca gdańska Caritas dawała zatrudnienie 2 osobom niepełnosprawnym. W wymiarze pełnego etatu zatrudnionych było 23 osób, a 8 – w wymiarze niepełnego etatu. W roku 2018 zawarto 85 umów cywilno-prawnych oraz 2 umowy o dzieło.

Terytorialny przekrój zatrudnienia w Caritas Archidiecezji Gdańskiej w roku 2018:

- tereny miejskie - 169 osób
- tereny wiejskie - 48 osób.

W roku sprawozdawczym uhonorowano nagrodami i wyróżnieniami pracowników gdańskiej Caritas.

W centrum Pomocowym Caritas im. Jana Pała II w Gdańsku uhonorowano następujących pracowników:

„Złoty Czepek”- nagrodę dla pielęgniarek otrzymała: Ewa Grabowska

„Złota Malwa”- nagroda dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych, wśród wyróżnionych znaleźli się opiekunowie naszego Domu Pomocy Społecznej: Renata Polkowska, Dorota Filbrandt oraz Janusz Jarecki.

Z okazji **„Dnia Pracownika Socjalnego”**- nagrody otrzymali: Anna Wolter, Ryszarda Gospodarczyk oraz Beata Żabińska.

W centrum Pomocowym Caritas im. Św. O.Pio w Gdyni uhonorowano następujących pracowników:

Wyróżnienie przyznane przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku dla pielęgniarki Joanny Zambrzyckiej w podziękowaniu za długoletnią pracę,

W **Święto Patrona Służby Zdrowia Św. Łukasza** nagrody Dyrektora otrzymali: Tesmer Joanna pielęgniarka, Nowak Jolanta-fizjoterapeuta, Maszota Ewa-Pani sprzątająca.

Nagrodę Prezydenta Miasta Gdyni otrzymał Pan Jakub Fidrych za długoletnią pracę, profesjonalizm oraz pełne zaangażowanie w pracy jako fizjoterapeuta.

Również podopieczni Caritas Archidiecezji Gdańskiej mogą pochwalić się zdobytymi wyróżnieniami:

W grudniu nasi podopieczni z Teatru 40 serc z WTZ Rumia wzięli udział w Przeglądzie Teatrów Amatorskich „Kurtyna”, gdzie przygotowali i wystawili spektakl „Jestem. Brzydkie kaczątko- historia prawdziwa” za który zdobyli na przeglądzie „Kurtyna” II nagrodę specjalną.

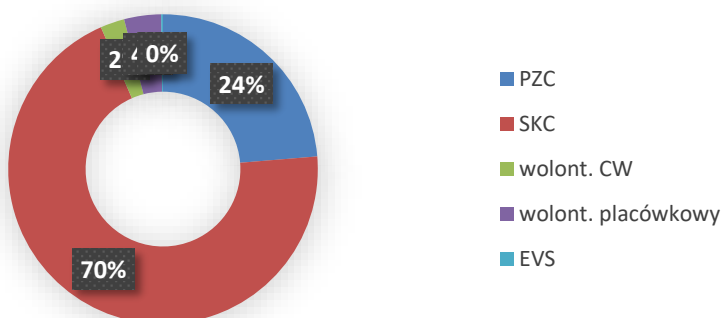
Podczas wyjazdu do Pucka na „II Puckie Żeglowanie” z 6 uczestnikami, uczestnicy WTZ w Rumi zajęli I miejsce w konkursie żeglarskim.

WOLONTARIAT W CARITAS

Działalność gdańskiej Caritas wspierało w roku 2018, w różnych formach wolontariatu, niemal 5000 osób: dzieci, młodzieży i osób dorosłych działających w Parafialnych Zespołach Caritas – ok. 1230 osób, Szkolnych Kołach Caritas – 3620 osoby, wolontariacie Centrum Wolontariatu – 131 osoby, wolontariacie placówkowym – ok 200 osób oraz wolontariusze European Voluntary Service – 18 osób.

Wolontariat w CAG w 2018 r.

Centrum Wolontariatu to miejsce, które skupia wolontariuszy pełniących rolę wychowawców na organizowanych przez gdańską Caritas wyjazdach (są to przeważnie studenci i licealiści starszych klas). W ramach Centrum, w roku 2018 organizowane były różne spotkania integracyjne i doszkalające wolontariuszy. Centrum pełni również rolę „wychowawczą” dla swoich wolontariuszy, kształtuje, uczy. W roku 2018 kontynuowana była praca w systemie przydzielania zadań dla wolontariuszy, którzy stawali się liderami skupiającymi koordynację danego zadania w centrum.

Tegoroczny Międzynarodowy Dzień Wolontariusza świętowaliśmy 5 grudnia 2018r w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku. W uroczystej gali zorganizowanej z tej okazji wzięli udział wolontariusze zaangażowani w placówkach Caritas, osoby związane z Centrum Wolontariatu, uczniowie i opiekunowie Szkolnych Kół Caritas, członkowie Parafialnych Zespołów Caritas i wolontariusze EVS z Hiszpanii, Portugalii i Włoch. Spotkanie rozpoczęliśmy od obejrzenia spektaklu "SEKRET" przygotowanego wspólnie przez młodzież z naszej placówki oraz osoby bezdomne. Podczas gali tradycyjnie wręczyliśmy wyróżnienia Samarytanina Roku 2018 w czterech kategoriach. Wyróżnienia otrzymali:

- Pani Zdzisława Kurczewska - wolontariuszka Młodzieżowej Placówki Wychowawczej w Sopocie
- Rafał Stasiński - wolontariusz Centrum Wolontariatu
- Parafialny Zespół Caritas z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Pierwoszynie
- Szkolne Koło Caritas ze Szkoły Podstawowej nr 38 z Gdańska

Był też czas na wręczenie aktów powołania dla nowo utworzonych Szkolnych Kół i Parafialnych Zespołów Caritas oraz podziękowań dla wolontariuszy EVS, którzy przez ostatni rok pomagali w prowadzeniu zajęć w świetlicach Caritas.

CARITAS Archidiecezji Gdańskiej

www.caritas.gda.pl

[e-mail: gdansk@caritas.gda.pl](mailto:gdansk@caritas.gda.pl)

**Al. Niepodległości 778
81-805 Sopot**

**tel. 58/ 555 78 78
fax 58/ 551 57 46**

Zarząd CARITAS Archidiecezji Gdańskiej tworzyli:

Ks. Janusz Steć - Dyrektor

Ks. Piotr Brzozowski - Z-ca Dyrektora

Ks. Tomasz Kosewski – Z-ca Dyrektora ds. Hospicjum

Marta Szulc - Sekretarz Zarządu

Centrala Diecezjalna CAG realizowała działania w obszarach:

- I. animacji i koordynacji działań stałych (zakładanie i prowadzenie placówek specjalistycznych) i akcji (cyklicznych i jednokrotnych),
- II. przygotowywania i koordynacji realizacji projektów,
- III. organizowania podstawowych struktur Caritas w postaci Parafialnych Zespołów Caritas, Szkolnych Kół Caritas,
- IV. formacji i edukacji pracowników i wolontariuszy,
- V. świadczenia bieżącej pomocy potrzebującym,
- VI. reprezentowania organizacji na zewnątrz.

I. Animacja i koordynacja działań stałych (zakładanie i prowadzenie placówek specjalistycznych) i akcji (cyklicznych i jednokrotnych)

Powoływanie i prowadzenie placówek specjalistycznych jest jednym z podstawowych zadań Centrali Diecezjalnej. Centrala koordynuje i prowadzi sprawy wykraczające poza działalność pojedynczych placówek, są to: księgowość, kadry, BHP, przygotowywanie i pisanie oraz realizacja projektów, bezpieczeństwo informacji, obsługa informatyczna i doradztwo prawne. Opis działań podejmowanych w poszczególnych placówkach zamieszczono w dalszej części sprawozdania.

Nowe dzieła

W maju 2018 roku w ramach funkcjonowania Caritas Archidiecezji Gdańskiej powstał nowy budynek poszeżający ofertę Ośrodka Szkoleniowo – kolonijnego w Warzenku. Nowy obiekt oferuje 22 pokoje z łazienkami, windę, brak barier architektonicznych, a także dużą salę szkoleniowo-konferencyjną z możliwością podziału na dwie mniejsze. Cała powierzchnia nowego budynku to ok. 1300 mkw. Ośrodek znajduje się tuż przy jeziorze Tuchomskim. Podkreślić należy fakt, że nowy obiekt powstał z myślą o osobach niepełnosprawnych, starszych aby również tej grupie osób zagrożonych wykluczeniem zaoferować godną przestrzeń do wypoczynku.

W lipcu 2018 pierwszych podopiecznych przyjęli pracownicy zatrudnieni w nowym Ośrodku dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, który powstał na mocy umowy zawartej z Ministrem Sprawiedliwości na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości. Działalność Ośrodka obejmowała:

- organizowanie i finansowanie pomocy prawnej
- organizowanie i finansowanie pomocy tłumacza
- pokrywanie kosztów związanych z psychoterapią, pomocą psychiatryczną lub psychologiczną
- organizowanie i finansowanie pomocy udzielanej przez osobę pierwszego kontaktu
- pokrywanie kosztów świadczeń zdrowotnych, lekarstw i wyrobów medycznych
- organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz pokrywanie kosztów egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe
- pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia
- finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i opłat
- finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej lub pokrywanie kosztów transportu związanych z uzyskiwaniem świadczeń
- pokrywanie kosztów żywności lub bonów żywnościowych
- pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej
- finansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego
- zakup urządzeń i wyposażenia.

II. Przygotowanie i koordynacja realizacji projektów

W roku 2018 gdańska Caritas realizowała projekty współfinansowane ze środków UE – w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, bezpośrednio z Komisji Europejskiej, programu Erasmus +, ponadto projekt dofinansowany ze środków PFRON i rządowego programu ASOS (projekty opisane poniżej). Caritas przygotowywała i prowadziła także projekty finansowane ze środków samorządowych i innych wykazanych w załączniku nr 2, a realizowanych w poszczególnych placówkach.

W związku z obchodami w 2018 setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę Caritas Archidiecezji Gdańskiej włączyła się w realizację zadań finansowanych przez Caritas Polska, pod nazwą: „100 na 100”-„100 projektów na 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości”. W ramach tych działań zrealizowaliśmy 4 projekty o nazwach: „Tajemnice Ogrodu”, „Wspieramy rodziców”, „Niepodległa – codziennie na 100 %”, „Teatr bezdomny”.

TAJEMNICE OGRODU

Projekt zakładał stworzenie przyjaznej przestrzeni dla Seniorów (zagospodarowanie części ogrodu przy DPS w Gdańsku ul. Fromborska oraz postawienie altany), przy jednoczesnej realizacji zajęć grupowych dla osób starszych, wolontariuszy, młodzieży i dzieci ze szkolnych kół Caritas. Zaprosiliśmy również do udziału osoby z sąsiedztwa, odpowiadając tym samym na potrzeby integrowania się środowisk, izolowania się seniorów i przebywania ciągle w tym samym środowisku, co przyczyniło się do oswojenia osób z zewnątrz z placówką.

Stworzyliśmy przestrzeń, w której osoby starsze, wolontariusze dzieci, młodzież oraz osoby z sąsiedztwa mogły miło i twórczo spędzić czas wolny, eksperymentując z wybranymi technikami teatralnymi, zajęciami muzycznymi, tańcem, treningiem pamięci, warsztatami manualnymi, warsztatami z logopedą, rehabilitantem, psychologiem itp..

WSPIERAMY RODZICÓW

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób, które doświadczają bycia rodzicem dziecka z niepełnosprawnością postanowiliśmy pomóc im w oderwaniu się od zmartwień dnia codziennego. Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Trąbkach Wielkich wraz z Caritas Polska oraz Jeronimo Martins (Sklepy „Biedronka”), w okresie czerwiec-grudzień 2018r. realizował projekt „Wspieramy Rodziców”. Oferta była skierowana do rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, którzy pragnęli konstruktywnie spędzić czas wolny oraz zasięgnąć porady specjalistów. Łącznie odbyło się:

- 100 godzin zajęć indywidualnych (m.in. z pedagogiem, psychologiem, fizjoterapeutą)
- 28 godzin spotkań edukacyjnych (m.in. z neurologopedą, dietetykiem, animaloterapeutą)
- 15 godzin spotkań integracyjnych (m.in. wyjazd do Muzeum II Wojny Światowej, Europejskiego Centrum Solidarności, do kina, restauracji).

NIEPODLEGŁA – CODZIENNIE NA 100%

Podczas zorganizowanego w ramach projektu wyjazdu dla wolontariuszy do Krakowa i Wadowic uczestnicy projektu mieli okazję poznać działalność dwóch tamtejszych organizacji działających na rzecz osób potrzebujących – Caritas Archidiecezji Krakowskiej i Fundację Anny Dymnej „Mimo wszystko”, a także odwiedzić ważne miejsca historyczne w kontekście obchodzonej setnej rocznicy odzyskania niepodległości. Dzięki udziałowi w wyjeździe mogli namacalnie doświadczyć czym jest współczesny patriotyzm. Spotkania z ciekawymi i inspirującymi osobami działającymi (tak jak nasi uczestnicy) na rzecz osób potrzebujących, ugruntowały w nich przekonanie, że warto pomagać – że to nasz przywilej, ale i obowiązek wynikający z wolności, którą mamy.

Tak zainspirowani i zmotywowani na nowo do działania po powrocie zabrali się do realizacji inicjatyw na rzecz seniorów – w formie podziękowania im za dar wolności i niepodległości. Ze względu na szczególny czas, w jakim realizowane były działania (październik i listopad 2018) wolontariusze Szkolnych Kół Caritas w większości zdecydowali się na organizację wieczorków poetyckich i spotkań okolicznościowych dla seniorów, nawiązujących do rocznicy odzyskania niepodległości.

TEATR BEZDOMNY

„Teatr Bezdomny” – projekt skierowany do osób bezdomnych oraz młodzieży wywodzącej się ze środowisk trudnych zagrożonych uzależnieniem i wykluczeniem społecznym. Zrealizowano 3 przedstawienie teatralne w ramach projektu (dwa przedstawienia w teatrze Atelier w Sopocie oraz 1 przedstawienie na scenie teatralnej Muzeum II wojny Światowej w Gdańsku).

- zrealizowano 12 warsztatów teatralnych z elementami arteterapii i dramy
- zrealizowano 10 warsztatów fotograficznych w plenerze
- zrealizowano 6 warsztatów filmowych
- zrealizowano 9 konsultacji indywidualnych z doradcą zawodowym
- zrealizowano 16 spotkań z pracownikiem socjalnym
- realizowano 6 warsztatów artystyczno-scenograficznych

- zrealizowano 20 godz. pracy terenowej z osobami bezdomnymi
- zrealizowano 3 wyjścia na przedstawienia teatralne z uczestnikami projektu.
- 12 godz. indywidualnych treningów czystości z osobami bezdomnymi
- 6 godz. grupowych warsztatów integracyjnych dla młodzieży i osób bezdomnych.

OŚRODEK WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ DOBRA ROBOTA NA SUBREGION METROPOLITALNY

Caritas Archidiecezji Gdańskiej pełniąc rolę partnera w zawiązanym szerokim partnerstwie międzysektorowym realizuje projekt pt. *Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Dobra Robota na subregion Metropolitalny* zaplanowany na okres od listopada 2015 do grudnia 2022. Caritas Archidiecezji Gdańskiej odpowiedzialna jest za działania edukacyjne w obszarze ekonomii społecznej wśród młodzieży w ramach zadania *Edukacja o ekonomii społecznej w szkołach* oraz prowadzenie *Szkoły Menedżerów Ekonomii Społecznej*.

W 2018 roku zrealizowano kurs dla pracowników i kadry zarządzającej Podmiotów Ekonomii Społecznej i grup inicjatywnych pt. *Szkoła Menedżerów Ekonomii Społecznej*. Dzięki wsparciu Szkoły Menedżerów Ekonomii Społecznej przedsiębiorcy społeczni mogli nabyć odpowiednie kompetencje menedżerskie niezbędne do zarządzania swoimi podmiotami. Mieli też możliwość w bezpiecznych warunkach szkoleniowych pod okiem doświadczonego trenera zweryfikować zarówno swoją wiedzę jak i pomysły dotyczące prowadzenia przedsiębiorstw społecznych.

Przed nami kolejne edycje Szkoły Menedżerów i kolejne osoby, które mogą skorzystać z profesjonalnego wsparcia przeznaczonego dla PES lub grup inicjatywnych.

O potrzebie realizacji Szkoły Menedżerów Ekonomii Społecznej świadczą wypowiedzi jej uczestników:

Co było fajne? Wszystko. I zajęcia i ludzie których miałam możliwość poznać – osoby biorące udział w szkoleniu i prowadzący. Ciekawe osoby, z których ja mogę dużo czerpać, na których współpracę mogę liczyć w dalszej swojej pracy.

Iwona

Cały projekt jest współfinansowany ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

ZIMOWY PUNKT INTERWENCYJNY

Zimowy Punkt Interwencyjny, to kontynuacja już wieloletnich działań skierowanych do osób

bezdomnych w okresie zimowym. Funkcjonował w okresie od 15.11.2018 r. do 31.12.2018 r. Zimowy Punkt Interwencyjny otwierany był w czasie gdy temperatura powietrza przekraczała -5 stopni C. Zdarzało się również, że ZPI był otwierany przy temperaturach -3 st. C, gdyż panowała b. wysoka wilgotność, oraz podczas nagłych załamań pogody np. porywistych wiatrów, silnych opadów śniegu wraz z deszczem. Dzięki rozpoczęciu funkcjonowania ZPI, osoby bezdomne przebywające w Sopocie, w różnych miejscach niemieszkalnych takich jak: ogródki działkowe, altanki, piwnice, klatki schodowe, śmietniki, opuszczone pustostany miały możliwość schronienia i ogrzania się co w efekcie zapobiegło m.in. odmrożeniem, zmarznięciom czy nawet zamarznięciem.

KIERUNEK - SAMODZIELNOŚĆ

Projekt Kierunek – Samodzielność jest rozwinięciem realizowanych przez Caritas dwóch edycji projektów pt. "Samodzielnii-Sprawni", współfinansowanych ze środków PFRON. Założenia projektu oparte są na zebranych w trakcie realizacji doświadczeniach Wnioskodawcy, w szczególności, charakterystyce środowisk lokalnych, ich potrzeb, jak i realnego wymiaru zapotrzebowania na określone formy wsparcia. W projekcie zależało nam na umożliwieniu uczestnictwa osobom zamieszkującym tereny wiejskie, gdzie dostępność do wsparcia tego rodzaju jest ograniczona. Działania w projekcie rozpoczęto 1 kwietnia 2018 r. a zakończenie zaplanowano na dzień 31 marca 2019 r.

Głównym celem projektu było nabycie, zwiększenie i podtrzymanie samodzielności oraz rozwój osobisty osób niepełnosprawnych z terenu woj. Pomorskiego poprzez różne formy rehabilitacji w okresie od 01.04.2018 do 31.03.2019. Cele szczegółowe to: wzrost samodzielności, samooceny i umiejętności społecznych; przełamywanie barier uzależniających osoby niepełnosprawne od osób trzecich; zwiększenie sprawności psycho-fizycznej.

W projekcie, na dzień 31 grudnia 2018 r. zatrudnionych było 47 pracowników: 6 logopedów, 8 psychologów, 1 trener pływania, 1 koordynator, 1 księgowa, 3 hipoterapeutów, 2 dogoterapeutów, 25 terapeutów (prowadzili rehabilitację społeczną indywidualną i grupową oraz stymulację polisensoryczną)

Projekt realizowany jest w sześciu placówkach Caritas Archidiecezji Gdańskiej tj.:

1. Centrum Pomocowe Caritas im. św. o. Pio w Gdyni,
2. Centrum Pomocowe Caritas im. Jana Pawła II w Gdańsku,
3. Centrum im. św. Siostry Faustyny w Rumii,
4. Caritas Archidiecezji Gdańskiej- placówka pomocowa w Łapinie,

5. Centrum Caritas im. bł. Matki Teresy z Kalkuty w Krzywym Kole,
6. Centrum Rehabilitacji Caritas im. św. Stanisława Kostki w Trąbkach Wielkich.

W projekcie w roku 2018 wzięło udział 107 osób: 51 dzieci i młodzieży (16 dziewcząt i 35 chłopców) oraz 56 osób dorosłych (19 kobiet i 37 mężczyzn). Działania projektu wspierało 11 wolontariuszy, którzy towarzyszyli uczestnikom podczas przejazdów na zajęcia, wycieczek, pomagali terapeutom w przygotowaniu zajęć oraz dbali o zachowanie ładu i porządku podczas prowadzonych zajęć.

Dla każdego uczestnika opracowany został Indywidualny Plan Działań, w którym określono cele rehabilitacji, zalecenia dot. treningów rehabilitacyjnych itp.

W ramach projektu realizowano:

- rehabilitację społeczną indywidualną i grupową,
- terapię psychologiczną i logopedyczną,
- rehabilitację ruchową grupową,
- zajęcia stymulacji polisensorycznej,
- hipoterapia i dogoterapia.

SOPOCKA DRUGA SZANSA

Projekt skierowany jest do młodych dorosłych (18-25 lat) mieszkających w Sopocie, którzy nie pracują, nie uczą się i mają problemy z prawem lub/i nadużywają substancji psychoaktywnych. W ramach projektu uczestnicy odbywają trening społeczno-zawodowy realizowany poprzez konsultacje indywidualne i warsztaty grupowe z psychologiem, konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym, zajęcia praktyczne na sopockich błoniach oraz zajęcia w ramach klubu aktywności.

Dzięki uczestnictwu w całorocznym treningu młodzi dorośli zwiększyli swe kompetencje:

- społeczne: m.in. nauczyli się poruszać w obszarze rynku pracy, tworzyć samodzielnie CV, zdobywać informacje o możliwości zatrudnienia oraz samodzielnie wyszukiwać ogłoszenia o pracy. Podejmowali także działania wolontariackie pracując na rzecz osób potrzebujących. Między innymi dzięki temu wzrosło u uczestników poczucie własnej wartości. Stało się to dużym krokiem we wzbudzeniu motywacji do zmian w swoim życiu, początkiem nowego etapu rozwoju osobistego, odkrywania swoich zdolności i talentów, a przede wszystkim wyrównanie startu w dorosłe, samodzielne życie zawodowe; m.in. nauczyli się obsługi specjalistycznych urządzeń wykorzystywanych przy pracach związanych z utrzymaniem, konserwacją i pielęgnacją zieleni (np. kosa spalinowa, sekator). Ponadto, poznali zasady

budowania i tworzenia trawnika, a następnie jego pielęgnacji, przycinania i zagęszczania. Uczestnicy nauczyli się również budowy profesjonalnych rowów melioracyjnych do odwadniania terenów zielonych.

W roku sprawozdawczym projektem objęto 10 osób (mężczyźni), z czego 5 osób podjęło pracę, 1 osoba została pozbawiona wolności a pozostałe 4 osoby kontynuują uczestnictwo.

EVS (EUROPEAN VOLUNTARY SERVICE)

Wolontariat Europejski jest programem finansowanym z funduszy europejskich w ramach programu „Erasmus +”. Projekt polega na przyjmowaniu i wysyłaniu wolontariuszy z i do krajów Europy na kilkumiesięczny wolontariat. W 2018r. gościliśmy w gdańskiej Caritas 9 młodych wolontariuszy: 5 z Hiszpanii, 3 z Włoch i 1 wolontariuszkę z Portugalii:

- Alberto Cuenca Monedero z Hiszpanii
- Benat Perez z Hiszpanii
- Noemi Cagnina z Włoch
- Mafalda Costa z Portugalii
- Alessio Lanza z Włoch
- Guadalupe Ferreyra z Hiszpanii
- Bernardo J. Ruiz z Hiszpanii
- Nicolas Del Giorgi z Hiszpanii
- Francesco Prete z Włoch

Realizacja projektu odbywała się w placówkach, umożliwiających wolontariuszom pracę z dziećmi oraz osobami młodymi. Placówki, które w 2018r. gościły naszych wolontariuszy to:

- Centrum Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży im bł. Piotra Jerzego Frassatiego w Gdańsku
- Młodzieżowa Placówka Wychowawcza w Sopocie,
- Świetlica "Pod Kasztanem" w Gdańsku,
- Świetlica "Słoneczne Wzgórze" w Gdańsku
- Świetlica „Dobra” w Gdańsku
- Dzienny Dom Seniora „Na Dolnej”

Oprócz pracy w placówkach, wolontariusze realizowali swoje własne autorskie projekty. W czerwcu 2018r. zorganizowali Dzień Sportu połączony z dniem patronalnym Caritas. Oprócz gier sportowych, wspólnych zabaw, pokazu zumby i gry terenowej zwieńczeniem wydarzenia był konkurs na najlepsze ciasto przygotowane przez pracowników CAG. W skład komisji oceniającej wchodził oczywiście wolontariusze EVS. Werdykt nie należał do najłatwiejszych wynikający z różnorodności kulturowych i smakowych wolontariuszy. Po burzliwych obradach

pierwsze miejsce zajęła młodzież z Młodzieżowej Placówki Wychowawczej w Sopocie. Przez cały okres trwania projektu wolontariusze mieli możliwość poznać wszystkie placówki Caritas Archidiecezji Gdańskiej. Odwiedzili m.in. Hospicjum stacjonarne Św. Józefa czy dzieci z niepełnosprawnością w Centrum Rehabilitacyjnym w Trąbkach Wielkich. Ponadto brali czynny udział w wydarzeniach organizowanych przez CAG m.in. takich jak: zbiórka żywności, Bieg Droga Dobra.

SAMI SWOI III

W ramach projektu „Sami Swoi 3-podnoszenie standardu usług opiekuńczych świadczonych na rzecz osób starszych (60+) o ograniczonej samodzielności w miejscu zamieszkania” i jego merytorycznych założeniach prowadzono w terminie 01-03-2018 - 31-12-2018:

- mobilny punkt informacyjny, a poprzez jego działanie zwiększono świadomość wielu osób na temat form
- pomocy dla osób starszych o ograniczonej samodzielności. Punkt prowadzony był przez osobę mającą wiedzę
- odnośnie form pomocy osobom starszym 60+ wymagających opieki. Zorganizowano 8 szkoleń dla łącznie 120 osób
- opiekunów osób starszych 60+ o ograniczonej samodzielności; 480 h zajęć praktycznych w miejscu
- zamieszkania osoby starszej utrwalających zdobytą wiedzę na szkoleniu; 32 h warsztatów kulinarnych oraz
- 60 h indywidualnych konsultacji specjalistycznych.

Wszystkie zakładane cele w projekcie zostały osiągnięte, w szczególności cel główny zadania czyli zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług społecznych, w tym opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania dla 120 osób starszych (60+), kobiet i mężczyzn, o ograniczonej samodzielności, wymagających codziennej opieki i pielęgnacji.

DOBRY PROFIL

Projekt realizowany ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości w terminie 15.06.2018-31.12.2018 na terenie województwa pomorskiego. Projekt zakładał działania skierowane do młodych ludzi – uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy z racji swojego wieku są zagrożeni skutkami przestępczości a niejednokrotnie sami już zostali doświadczeni w swoim najbliższym

otoczeniu.

Realizowano następujące działania:

- 2 wyjazdy do ośrodka wypoczynkowego dla ok. 66 uczniów szkół oraz opiekunów (SKC),
- 15 warsztatów dla ok 150 wolontariuszy SKC
- certyfikowane szkolenie z zakresu umiejętności społecznych z metodologią TUS SST dla 25 osób
- 3 warsztaty dla wychowawców
- zajęcia dla ok. 300 dzieci przebywających w świetlicach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu dziennego prowadzonych przez Caritas
- zajęcia profilaktyczne w przedszkolach
- ,„Bieg Drogą Dobra” -event dla uczestników zajęć oraz dla osób z niepełnosprawnościami realizowany w formule otwartej poprzez biegi na różnych dystansach oraz Nordic Walking.
- wyprodukowano filmy instruktażowe dotyczące reakcji w sytuacjach zagrożenia

III. Organizowanie podstawowych struktur Caritas: Parafialnych Zespołów Caritas (PZC), Szkolnych Kół Caritas (SKC)

Informacja o SKC i PZC zawarta jest w części dotyczącej Centrum Wolontariatu CAG.

IV. Formacja i edukacja pracowników, wolontariuszy i podopiecznych

Rozwój duchowy pracowników, wolontariuszy i podopiecznych mógł dokonywać się poprzez wspólne modlitwy (Anioł Pański – w dni powszednie o godz. 12.00, Apele Jasnogórskie – np. podczas wypoczynku dzieci i młodzieży, w placówkach opieki całodobowej), Msze święte (z okazji przypadających świąt kościelnych – w każdej placówce, pierwszych piątków m-ca – w placówkach i jako pierwszy element spotkań Zarządu Caritas z Dyrektorami i Kierownikami placówek), nabożeństwa (Majowe – w placówkach, Drogi Krzyżowe – w placówkach i podczas kolonii dla dzieci i młodzieży). W 2018 r. kontynuowano także comiesięczne Msze św. dla i za przyjaciół Domu Samotnej Matki Caritas w Gdańsku Matemblewie. W roku 2018 również kontynuowano spotkania dla diakonów Gdańskiego Seminarium Duchownego. W czasie wykładu prezentowano strukturę CAG, zadania, które podejmuje oraz wskazywano możliwości pozyskiwania środków na pozasakralną działalność w parafii natomiast diakoni mieli również

okazje poznać osobiście wybrane placówki gdańskiej Caritas poprzez zorganizowaną wizytę studyjną.

Szczególnymi wydarzeniami były:

Dni skupienia dla wolontariuszy Caritas Archidiecezji Gdańskiej

16 – 17 luty wolontariusze Centrum Wolontariatu spotkali się na swoim Dniu Skupienia w Opactwie Benedyktynów w Żarnowcu.

Dzień skupienia dla pracowników Caritas Archidiecezji Gdańskiej

24 listopada 2018r. pracownicy Caritas Archidiecezji Gdańskiej przyjechali do Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej w Matemblewie, aby wziąć udział w dniu skupienia. W planie znalazł się czas na konferencje, wspólną integrację i modlitwę. Patronowała nam podczas całego spotkania św. Teresa z Avila, której osobę i sposób patrzenia na świat przybliżył nam ks. Adam Jeszke. Podczas adoracji oraz mszy świętej muzycznie posługiwała grupa młodzieży z parafii księdza Adama, upiększając swym pięknym śpiewem całą liturgię. Na sam koniec udaliśmy się pod figurę Matki Bożej Brzemiennej, aby zawierzyć jej swoje sprawy i całe dzieło Caritas. Był to intensywny i bardzo dobrze spędzony czas, poświęcony na ładowanie „duchowych akumulatorów”.

Spotkanie wigilijne pracowników CARITAS Archidiecezji Gdańskiej

19 grudnia 2018r. w reflektarzu Gdańskiego Seminarium Duchownego odbyło się spotkanie wigilijne pracowników Caritas Archidiecezji Gdańskiej. Jak co roku był z nami Arcybiskup Metropolita Gdański Sławoj Leszek Głódź, Biskup Pomocniczy Wiesław Szlachetka Przewodniczący Rady Charytatywnej przy Episkopacie oraz bardzo nam bliska Małgorzata Niemkiewicz, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Na spotkaniu zgromadziło się około 120 pracowników. Na początku spotkania każda z placówek miała za zadanie zaśpiewać kolędę. Towarzyszyli nam w tym pięknie przygrywając Bernard Dornowski ex Czerwone Gitary i Bogusław Olszonowicz znani z utworu „Płomień Wigilijnej Świecy Caritas”. Następnie, po oficjalnym przemówieniu i podsumowaniu przez księdza Dyrektora Janusza Stecia, nastąpiło wręczenie nagród i wyróżnień dla Pracowników Roku 2018. W tym roku nagrodę dyrektora Caritas Archidiecezji Gdańskiej otrzymała: Czesława Iglewska, natomiast wyróżnienie również otrzymali: Marcin Bednarz oraz Marcin Gawiuk

V. Świadczenie doraźnej pomocy osobom potrzebującym

Kuchnia dla ubogich im. św. Alberta Chmielowskiego (w budynku Centrali Diecezjalnej) wydawała nieodpłatnie posiłki osobom ubogim, bezdomnym i potrzebującym. W ciągu 2018 roku wydano 16 449 posiłków. Osobom, które ze względu na wiek, stan zdrowia nie mogły korzystać z posiłków w stołówce dowożono je do ich domów. W ramach działalności kuchni organizowano świąteczne spotkania dla samotnych i ubogich (Wielkanoc i Boże Narodzenie, dla ok. 350 osób na każdym spotkaniu).

Łaźnia dla osób bezdomnych i ubogich (w budynku Centrali Diecezjalnej) stwarzała możliwość kąpieli osobom bezdomnym i mieszkającym w tzw. „starym budownictwie” – w lokalach bez łazienek. W roku 2018 w łaźni odbyło się ok. 1258 kąpieli. W ramach łaźni prowadzono także „mini-ubieralnię” – osoby, które skorzystały z kąpieli mogły otrzymać nową bieliznę, czystą odzież, obuwie. Łaźnia czynna była w godz. 8.00 – 11.00 we wtorki dla kobiet, a w poniedziałki i piątki dla mężczyzn.

Punkt fryzjerski (przy Centrali Diecezjalnej) rozpoczął działalność w kwietniu 2015 r. Jego funkcjonowanie oparte jest o wolontariat realizowany przez fryzjerów. Punkt działał 1 raz w tygodniu. Korzystanie z usług fryzjerskich możliwe było po wcześniejszym zgłoszeniu i umówieniu na konkretny termin. W ciągu roku z usług skorzystały 129 osoby, w tym 2 kobiety.

Pomoc indywidualna realizowana była głównie w oparciu o podania wpływające od osób potrzebujących. Najczęściej zwracano się z prośbą o wsparcie finansowe i rzeczowe (żywność, odzież, artykuły gospodarstwa domowego oraz leki). W trakcie całego roku wsparcia rzeczowego udzielono 121 osobom. Dzięki zbiórkom artykułów żywnościowych oraz realizacji programu „Spiżarnia Caritas” udzielono wsparcia żywnościowego w ilości ok.: 260 206 kg, co przełożyło się na 1447 rodzin objętych pomocą żywnościową (w tym 3564 osoby).

Pomoc zagraniczna

- 1) Pomoc dla Ukrainy: w wysokości 3 500,00 zł.
- 2) Pomoc dla Azji – Nepalu w wysokości 15 280,00 zł .

Fundusz stypendialny – Program SKRZYDŁA

Rok 2019 był 12-stym rokiem realizacji Programu SKRZYDŁA - systematycznej i długotrwałej pomocy finansowej dla uczniów z terenu archidiecezji. W roku sprawozdawczym stałym wsparciem objętych było w I-szym semestrze 72 dzieci a w drugim semestrze 57 dzieci. Łączna wartość programu stypendialnego Skrzydła w roku szkolnym 2017/2019 to 99 842 zł.

SKRZYDŁA:

I semest - styczeń 2018

- 26 stypendii od darczyńców indywidualnych
- 16 stypendii skarbonka z Caritas Polska
- 30 stypendii od indywidualnego darczyńcy

łącznie 72 stypendia – w tym 33 dziewczynki

II semestr - grudzień 2018

- 27 stypendii od darczyńców indywidualnych
- 30 stypendii indywidualnego darczyńcy

łącznie 57 stypendii – w tym 23 dziewczynki

VI. Działalność reprezentacyjna

Działalność reprezentacyjna CARITAS Archidiecezji Gdańskiej polegała na uczestniczeniu członków zarządu i kadry zarządzającej w konferencjach i seminariach, pracę w lokalnych i regionalnych radach i gremiach zajmujących się sprawami społecznymi. Członkowie Zarządu zasiadali w 2018 r. w następujących gremiach: Wojewódzka Rada Zatrudnienia (Dyrektor) i Gdańska Rada Oświatowa (Zastępca).

Stale placówki CARITAS Archidiecezji Gdańskiej

Centrum Pomocowe Caritas im. Jana Pawła II

	ul. Fromborska 24
Dyrektor: Anna Kostusik	80-389 Gdańsk
Zastępca dyrektora: Wioleta Pacak	tel. 58/ 511 35 00, fax 58/ 511 35 05
	e-mail: centrumjp2@caritas.gda.pl

W Centrum Pomocowym Caritas im. Jana Pawła II zatrudnione było 82 osób w wymiarze 58 etatów łącznie, w tym 62 osoby na umowę o pracę, 15 i osób na umowę zlecenie i 12 osób na kontrakcie.

W placówce prowadzona była działalność specjalistyczna:

1. Dom Pomocy Społecznej,
2. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy,
3. Zakład Rehabilitacji Ambulatoryjnej,
4. Dzienny Dom Opieki Medycznej/Dzienny Dom Opieki
5. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb. Placówka zapewnia całodobową opiekę 57 osobom w podeszłym wieku i 23 osobom przewlekle somatycznie chorym. DPS dysponuje miejscami dla osób kierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, w ramach realizacji zadania publicznego oraz posiada miejsca pełnopłatne dla osób w podeszłym wieku.

Zakład Opiekuńczo-Lecznicy udziela całodobowej opieki obejmującej swym zakresem leczenie, pielęgnację i rehabilitację oraz całodobowy pobyt i wyżywienie odpowiednie do stanu zdrowia. Placówka przeznaczona jest głównie dla pacjentów, którzy są w okresie rekonwalescencji po pobycie w szpitalu i mają problemy w samoobsłudze; są samotni, a jednocześnie chorzy, nie wymagają leczenia szpitalnego, ale równocześnie istnieją przeciwwskazania do samotnego pozostawienia ich w domu; są osobami przewlekle chorymi wymagającymi przez pewien czas opieki pielęgnacyjnej połączonej z leczeniem i rehabilitacją. ZOL dysponuje 40 miejscami w salach dwu-, trzy- i czteroosobowych.

Zakład Rehabilitacji Ambulatoryjnej świadczy usługi rehabilitacyjne, które wykonywane są przez fizjoterapeutów. W zakresie usług świadczonych przez Zakład Rehabilitacji znajduje

się: fizykoterapia - zabiegi laseroterapii, magnetoterapii, elektroterapii, zabiegi z zakresu światłoleczenia i krioterapii, kinezyterapia - ćwiczenia według metod neurofizjologicznych, terapii manualnej, ćwiczenia ogólnorozwojowe i indywidualne, masaż - leczniczy, drenaż limfatyczny.

Dzienny Dom Opieki Medycznej/ Dzienny Dom Pomocy - świadczył usługi rehabilitacyjne, opiekę pielęgnacyjną, opiekuńczą, lekarską oraz inne wspomagające usługi medyczne, edukacyjne i rekreacyjne. Placówka zapewnia opiekę, w okresie od 30 do 120 dni roboczym osobom, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy były hospitalizowane, a ich stan zdrowia wskazuje na niesamodzielność. Dzienny Dom Opieki Medycznej stara się usprawnić ruchowo pacjentów oraz stymulować ich procesy poznawcze, rozwijać za pomocą terapii zajęciowej, udzielać wsparcia psychologicznego, a także świadczyć usługi szkoleniowe dla ich rodzin i najbliższych, tak aby przygotować ich do kontynuacji opieki w domu.

Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego – jest możliwość wypożyczania sprzętu dla osób potrzebujących. W ramach wypożyczalni oferujemy: łóżka szpitalne sterowane pilotem, koncentratory tlenu oraz ssaki medyczne. W roku 2018 z wypożyczalni skorzystało 157 osób.

W roku 2018 współpracowało z Centrum Pomocowym Caritas im. Jana Pawła II w Gdańsku około 35 wolontariuszy. Ich działalność opierała się na:

- spędzaniu czasu z Mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej – wspólnych rozmowach: indywidualnie w pokojach Mieszkańców oraz w pokoju terapii zajęciowej i kawiarence,
- organizowaniu czasu wolnego dla Mieszkańców: m.in. wspólne czytanie książek i prasy, rozwiązywanie krzyżówek i granie w gry planszowe i karciane,
- robieniu zakupów dla Mieszkańców, a także towarzyszeniu im podczas załatwiania spraw poza budynkiem DPS (wizyty lekarskie, urzędowe itp.),
- pomocy w porach posiłków (m.in. rozwożenie Mieszkańców do stołówki i do pokoi)
- pomocy w organizacji uroczystości (pikników, koncertów, balów itp.) na terenie Domu, wyjazdach wraz z Mieszkańcami na uroczystości odbywające się poza DPS.

Wolontariusze to zarówno osoby młode - gimnazjaliści, licealiści oraz studenci, jak i osoby starsze (m.in. osoby pracujące zawodowo, seniorzy), którzy chętnie poświęcają swój wolny czas dla podopiecznych placówki.

Godziny pracy wolontariuszy są na bieżąco ewidencjonowane i w razie potrzeby mogą oni uzyskać zaświadczenie o wykonywanych obowiązkach w CPC im. Jana Pawła II.

Koordinator wolontariatu: Magdalena Rostkowska.

Centrum Pomocowe Caritas im. św. o. Pio

	ul. Jęczmienna 8
	81-089 Gdynia
Dyrektor: I-VI – Małgorzata Wojciechowska	tel. 58/ 667 81 83, fax 58/ 667 81 85
VII – XII – Ewa Jaromek	e-mail: centrum.o.pio@caritas.gda.pl

W Centrum Pomocowym Caritas im. Św. Ojca Pio na dzień 31 grudnia 2018 r. zatrudnionych było 68 osób, w tym 34 osób na umowę o pracę, 30 osób na umowę zlecenie i 4 osoby na kontrakcie.

W strukturze Centrum działały:

1. Zakład Opiekuńczo – Leczniczy
2. Pracownia Fizjoterapii
3. Warsztat Terapii Zajęciowej

Zakład Opiekuńczo - Leczniczy – pacjentami ZOL byli chorzy w wieku między 22 a 95 rokiem życia, z przewlekłymi chorobami, po urazach i zabiegach chirurgicznych, którzy przebyli ostrą fazę leczenia szpitalnego, z ukończonym procesem diagnozowania, leczenia operacyjnego lub intensywnego leczenia zachowawczego i nie wymagali hospitalizacji. ZOL realizował całodobowe świadczenia leczniczo-pielęgnacyjne. Bezpośrednią opiekę nad pacjentami sprawował wykwalifikowany personel: lekarze, pielęgniarki, opiekunowie oraz zespół terapeutyczny: rehabilitant, psycholog, logopeda, terapeuta zajęciowy, wolontariusze oraz praktykanci szkół wyższych.

W odbywały się zajęcia praktyczne dla studentów kierunku pielęgniarstwo, fizjoterapia.

W 2018 r. ZOL w ciągu roku przebywało łącznie 108 osób, w tym 63 kobiety.

Pracownia Fizjoterapii - z usług pracowni korzystali mieszkańcy Trójmiasta i okolic. Gabinety pracowni wyposażone są w wysokiej klasy sprzęt fizykoterapeutyczny do wykonywania zabiegów z zakresu światłolecznictwa, magnetoterapii, laseroterapii, elektroterapii, krioterapii, masażu leczniczego. Pracownia posiada salę do kinezyterapii wyposażoną w urządzenia UGUL służące do ćwiczeń blochkowo-ciężarkowych, rotory oraz step i urządzenie Terapimaster. Prowadzono ćwiczenia grupowe dla pacjentów ze schorzeniami

bólowymi kręgosłupa. Ponadto na wyposażeniu pracowni jest wysokiej klasy urządzenie do terapii falami uderzeniowymi, wszystkie zabiegi krioterapii wykonywane są przy pomocy oparów ciekłego azotu.

Z rehabilitacji ambulatoryjnej skorzystało 2836 pacjentów, w tym 2041 kobiet.

Pracownia była bazą dydaktyczną dla studentów kierunku Fizjoterapia, prowadzono zajęcia praktyczne na wszystkich odcinkach rehabilitacji.

Warsztat Terapii Zajęciowej realizują swoje działania w 4 pracowniach:

PRACOWNIA PLASTYCZNA- zajmuje się terapią poprzez działania artystyczne skierowane obecnie głównie na prace ceramiczne. Uczestnicy wykonują prace z gliny, uczą się szkliwić, rozwijają wrażliwość na barwy i poznają tajniki projektowania. Wykonują też proste prace stolarskie np. ramy do malowanych przez siebie obrazów.

PRACOWNIA TKACKO-RYMARSKA- zajęcia terapeutyczne polegają na tworzeniu, projektowaniu i wykonywaniu prac łączących miękkie materiały ze skórą i naturalnymi, ekologicznymi produktami w spójną całość. Współtworzone przez uczestników „pluszaki” np. koniki, misie itp. - nawiązujące do zabawek sprzed lat - cieszą się dużym zainteresowaniem wśród dzieci.

PRACOWNIA DEKORATORSKO-GOSPODARCZA- to pracownia działająca przede wszystkim w obrębie zadań związanych z kulinariami i wszelkimi pracami kuchennymi. Uczestnicy codziennie przygotowują śniadania dla całego warsztatu, uczą się porcjowania żywności, obsługiwanie sprzętu, przygotowują różnego rodzaju sałatki, pieką ciasta. W tzw. „wolnym czasie” wykonują drobne, ekologiczne ozdoby.

PRACOWNIA ARTETERAPII- uczestnicy nie tylko biorą udział w przedstawieniach teatralnych ale też aktywnie uczestniczą w ich tworzeniu oraz przygotowują scenografię. Równie ważnym elementem rehabilitacji w tej pracowni jest wykonywanie oryginalnych, ekologicznych dekoracji okolicznościowych oraz drobnych prac ceramicznych.

Działania wolontariuszy w Centrum Pomocowym Caritas im. św. O. Pio w Gdyni, w roku 2018 dotyczyły pomocy w pracy Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz Zakładu Opiekuńczo Leczniczego. Działania te można podzielić na dwie kategorie:

- Pierwsza to wolontariat codzienny, mający na celu wspomaganie działań instruktorów terapii zajęciowej, w realizowaniu standardowej pracy terapeutycznej z uczestnikami i podopiecznymi. Są to prace manualne, zajęcia edukacyjne, zajęcia kulinarne i sportowe, zakupy, zajęcia porządkowe, zabiegi kosmetyczne, rozmowy, towarzyszenie podczas spacerów

itp.

- Druga kategoria to wolontariat okazjonalny. Pomoc i organizacja przy wszelkich imprezach, wycieczkach i uroczystościach. Realizowanie pomysłów i projektów wolontariuszy lub grup zorganizowanych po konsultacji z Dyrektorem Centrum Pomocowego lub Kierownikiem W.T.Z i koordynatorem wolontariatu. Są to uroczystości odpustowe, wycieczki autokarowe jedno i wielodniowe, fotopodróże, zbiórki żywności, dyskoteki, przedstawienia itp.

Powyższe zadania wykonywało 8 wolontariuszy z dłuższym stażem, a kilku początkujących wolontariuszy znajdowało się na okresie próbnym.

Centrum im. św. s. Faustyny

ul. Ks. Lucjana Gierosa 8 a

84-230 Rumia

---

tel./fax 58/ 671 48 30

Dyrektor: Marzena Pałubicka

---

e-mail: centrumrumia@caritas.gda.pl

W Centrum im. św. s. Faustyny zatrudniano 21 pracowników

Działalność realizowana w placówce dokonywała się poprzez prowadzenie:

1. Warsztatu Terapii Zajęciowej
2. Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.
3. Jadłodajnia.

Warsztat Terapii Zajęciowej realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności. Uczestnikami warsztatu są osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i umiarkowanym.

W zajęciach w WTZ korzystało 40 osób, w tym 17 kobiet.

Terapia zajęciowa i rehabilitacja społeczno-zawodowa odbywała się w 8 pracowniach terapeutycznych:

- **pracownia plastyczna** – rozwijanie uzdolnień i zainteresowań, usprawnianie manualne
- **pracownia kuchni dydaktycznej** – zajęcia przysposabiające do życia i kontynuowanie zdobytych doświadczeń praktycznych
- **pracownia teatralna** – koncentracja na Sztuce, celem jest ukształtowanie człowieka

twórczego, wrażliwego na świat idei, świadomego w świecie wartości, rozwijającego własny potencjał twórczy

- **pracownia krawiecka** – rozwój manualny poprzez nowe techniki szycia ręcznego i maszynowego
- **pracownia wikliniarska** – utrwalanie i doskonalenie zdobytych umiejętności plecionkarskich
- **pracownia tkacka** – rozwój manualny, wyobraźnia plastyczna poprzez tkanie gobelinów, wyszywanie
- **pracownia galanterii papierniczej** – kontynuowanie prac graficznych, produkcja papieru czerpanego
- **pracownia przyrodniczo – gospodarcza** – rozwija kolejne umiejętności zw. z opieką nad zwierzętami, pielęgnacja roślin, działania porządkowe w placówce i wokół budynku, prace z drewnem.

Dom Dziennego Pobytu z rehabilitacją:

Aktywizuje osoby w jesieni życia, starsze, mieszkańcy Rumi, osoby w większości samotne, w przedziale wiekowym 55-90 lat. Działania aktywizujące obejmują zarówno sferę intelektualną, jak i fizyczną. Gimnastyka usprawniająca codzienna, zajęcia rehabilitacyjne zgodne z zaleceniem lekarza rehabilitanta, mające na celu podniesienie ogólnej sprawności i wydolności ustroju, kształtowanie prawidłowej postawy ciała, koordynacji ruchowej, nawyków płynności ruchu, zachowania lub poprawy zakresu ruchów w stawach, siły i wytrzymałości mięśniowej. Z zajęć w DDP skorzystało 30 osób, w tym 26 kobiet.

Jadłodajnia:

Kuchnia w naszej placówce przygotowuje posiłki dla podopiecznych naszego domu oraz dla podopiecznych Pomocowego Centrum Caritas im. Św. O. Pio (w roku 2018 wydano 11609 posiłków).

Centrum CARITAS im. św. Matki Teresy z Kalkuty

Krzywe Koło 36

83-022 Suchy Dąb

---

tel./fax 58/ 692 71 13

Dyrektor: Elżbieta Kacynel - Rendzio

---

e-mail:centrumkrzywekolo@caritas.pl

W Centrum im. bł. Matki Teresy z Kalkuty w 2018 r, zatrudnionych było 14 osób.

Wszystkie osoby zatrudnione były na umowy o pracę. W ramach Centrum prowadzono:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy
2. Warsztat Terapii Zajęciowej

Środowiskowy Dom Samopomocy Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla 16 osób przewlekle chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie – typu A i typu B. Uczestnikami ŚDS są osoby zamieszkujące tereny Żuław tj gm. Suchy Dąb, Cedry Wielkie, Pruszcz Gdański oraz Pszczółki. Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy w Krzywym Kole wychodzi naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych, które potrzebują środowiskowego wsparcia z uwzględnieniem terapii społecznej dającej im możliwość funkcjonowania w grupie rówieśniczej, aktywnego spędzania czasu, rozwijania umiejętności z zakresu samoobsługi, aktywnego zagospodarowania czasu wolnego, zwiększenia samodzielności i zaradności życiowej.

Postępowanie rehabilitacyjne realizowane było na wielu płaszczyznach i odbywało się na bieżąco przez cały rok kalendarzowy. W pracy wykorzystywano różne metody, takie jak pogadanki, warsztaty, ćwiczenia, drama, prezentacje i instruktaże, dostosowując je do potrzeb oraz możliwości psychofizycznych uczestników. Szczególny nacisk kładziono na zwiększanie samodzielności podopiecznych, naukę wykorzystywania przez nich posiadanego potencjału oraz rekompensowanie skutków niepełnosprawności.

W ŚDS funkcjonują 3 pracownie:

- **gospodarstwa domowego**, w której uczestnicy doskonalą umiejętność obsługi sprzętu AGD oraz samodzielnego przygotowywania posiłków,
- **pracownia ceramiczna** w której uczestnicy poznają różnorodne techniki pracy

w glinie, uczą się różnorodnych form zdobienia i szkliwienia, doskonałą zdolności manualne

- **pracownia rękodzieła** (witraż, fusing oraz tkanina artystyczna) w której uczestnicy poznają obróbkę cieplną szkła (łączenie i stapianie elementów szklanych pod wpływem temperatury) oraz nabywają umiejętności obróbki szkła metodą tradycyjną tj metodą Tiffaniego. Poza tym w pracowni tej powstają artystyczne gobeliny ze sznurka w połączeniu z ceramiką i szkłem.

Podopieczni ŚDS, oprócz udziału w zajęciach terapeutycznych, brali udział w rekreacji i turystyce. W maju 2018 roku odbyła się wycieczka na Hel, w czerwcu do Sea Parku w Sarbsku. Poza tym miały miejsce liczne wyjścia rekreacyjne (m.in. do kina, na kręgle) oraz spotkania integracyjne.

Warsztat Terapii Zajęciowej

Najważniejszym zadaniem placówki jest prowadzenie procesu terapeutycznego tak, aby uczestnicy WTZ osiągnęli możliwie najwyższy stopień przystosowania do życia społecznego i pracy. W roku 2018 z zajęć terapeutycznych korzystało 25 osób. W Warsztacie funkcjonuje pięć pracowni:

pracownia plastyczna – zakres tej pracowni jest bardzo szeroki. Obejmuje prace w glinie, na drewnie, malarstwo temperowe, olejne, pastele. Uczestnicy poznają różne techniki ręcznego formowania ceramiki np.: lepienie z płatków gliny przy użyciu szablonów; lepienie z wałeczków; modelowanie w bryle; wyciskanie kształtów przy użyciu form gipsowych; odlewanie w formach gipsowych, zdobienia ceramiki szkliwami, angobami oraz farbami podszkliwnymi za pomocą pędzli i przy użyciu stempli, uczą się wypalać ceramikę w piecu elektrycznym. Uczestnicy podczas zajęć zapoznali się z technikami odzyskiwania gliny oraz technikami suszenia prac ceramicznych. Prowadzone tu zajęcia umożliwiają rozwijanie u uczestników zdolności i wyobraźni plastycznej, stymulują rozwój psychoruchowy i sprawność manualną, a także kształcą i doskonalą zmysły, poczucie estetyki i piękna.

pracownia tkacko- wikliniarska – uczestnicy zdobywają wiedzę o wiklinie, rozwijają zdolności manualne, tworzą różnorodne wyroby z wikliny. Z kolei w świecie kolorowych materiałów i włóczek uczestnicy poznają techniki tkackie. Na ramie tkackiej lub krośnie wykonują dywaniki, gobeliny, kilimy oraz kompozycje ścienne. Uczą się wiązania makramy, tworzą formy przestrzenne ze sznurka sizalowego.

kuchnia dydaktyczna – tutaj uczestnicy uczą się być samodzielnymi w życiu codziennym. Nabywają umiejętności przygotowywania różnych potraw, korzystania z przepisów kulinarnych i dbania o estetykę stołu. Zapoznają się też z zasadami racjonalnego

i zdrowego odżywiania się oraz uczą się obsługi sprzętów AGD.

pracownia galanterii papierniczej – głównym materiałem do pracy jest tu różnego rodzaju papier oraz drewno. Nasi podopieczni wykonują tutaj notesy, koperty, kartki okolicznościowe, zaproszenia i torebki. Ozdabiają przedmioty techniką decupage, uczą się też obsługi urządzeń biurowych. Natomiast z drewna robią anioły.

pracownia witrażu - uczestnicy doskonalili umiejętności obróbki szkła tj przygotowywali projekty, wycinali elementy projektu ze szkła witrażowego, uczyli się różnych technik cięcia i rozłamywania szkła, oklejali elementy witrażu taśmą miedzianą, lutowano i patynowano. Oprócz typowych technik witrażowych coraz częściej wykorzystywano nową metodę pracy w szkłe: fusing. Metoda ta daje uczestnikom nieograniczone możliwości kreowania wzoru i koloru, intensywnie wpływa na proces twórczy oraz rozwija wyobraźnię.

W roku 2018 z ośrodkiem współpracowało 4 stałych wolontariuszy, którzy wspierali nas zarówno akcyjnie, jak i w pracy codziennej. Jedna osoba regularnie wykonywała nieodpłatnie usługi fryzjerskie na rzecz naszych podopiecznych, z kolei 3 muzyków odpowiadało za oprawę muzyczną naszych wydarzeń typu odpust, spotkanie wigilijne, integracyjne zabawy taneczne.

Warsztat Terapii Zajęciowej

Łapino, ul. Sienkiewicza 50

---

83 - 050 Kolbudy

---

tel./fax 58/ 682 69 31

Kierownik: Aldona Mionskowska

---

e-mail: wtzlapino@caritas.gda.pl

W Warsztacie w Łapinie w 2018 r. zatrudnionych było 10 osób, a swoją działalnością Warsztat objął 28 osób niepełnosprawnych w tym 11 kobiet. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych odbywała się w 5 pracowniach (ceramiczna, plastyczna, stolarska, witrażu, kuchnia dydaktyczna).

Zajęcia w pracowni plastycznej miały na celu rehabilitację zawodową poprzez zapoznanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi, umiejętnością rozróżniania barw, posługiwania się paletą barw oraz pomysłowością w wykorzystywaniu różnych materiałów. W pracowni ogromny nacisk kładziono na wyrób kartek – szczególnie skierowane było wobec uczestnika głuchoniemego.

Podczas zajęć w pracowni stolarskiej uczestnicy zdobywali umiejętności techniczne niezbędne do podjęcia pracy w warunkach pracy chronionej oraz w życiu codziennym poprzez: poznanie i praktyczne zastosowanie prostych narzędzi stolarskich, zapoznanie z technologią obróbki drewna, naukę bezpiecznego posługiwania się narzędziami, elektronarzędziami oraz urządzeniami, Pracownia ta oprócz w/w zadań wykonywała wszystkie możliwe prace w placówce oraz na potrzeby innych pracowni np. naprawa krzesła.

Pracownia witrażu w warsztacie dawała podopiecznym szeroki wachlarz możliwości wyrazu artystycznego. Zajęcia w pracowni służyły doskonaleniu zdolności manualnych, wyobraźni i samodzielności. Uczestnicy etapowo wykonywali poszczególne prace począwszy od projektu, kończąc na lutowaniu. Wykonane prace takie lustra, zawieszki witrażowe, patery metodą Fusingu spotykały się z dużym zainteresowaniem osób odwiedzających WTZ oraz na różnego rodzaju kiermaszach.

Pracownia kuchni dydaktycznej miała na celu zdobycie umiejętności z zakresu przygotowywania prostych posiłków, przestrzegania zasad higieny pracy, wyrabianie zamiłowania do porządku, estetycznego nakrywania do stołu oraz kulturalnego zachowania się przy stole.

Podtrzymywanie wiadomości i umiejętności szkolnych. Zajęcia były prowadzone indywidualnie w pracowniach. Celem zajęć było przypominanie i utrwalanie wiadomości i umiejętności zdobytych w czasie edukacji szkolnej z głównym naciskiem na liczenie, pisanie i czytanie. Zajęcia obejmowały: ćwiczenia w pisaniu (samodzielne uzupełniania zeszytów zajęć), ćwiczenia w czytaniu, ćwiczenia w mówieniu, ćwiczenia grafomotoryczne usprawniające technikę pisania i rysowania oraz ćwiczenia rozwijające myślenie-gry

Trening ekonomiczny. Trening ekonomiczny realizowany był przez uczestników WTZ zgodnie z założeniami indywidualnych programów rehabilitacji i terapii. Dla każdego uczestnika prowadzona była indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych. Zgodnie z zapisami w Indywidualnych Programach Rehabilitacji zakwalifikowanych do treningu ekonomicznego było 22 uczestników. Celem treningu ekonomicznego było wyrabianie świadomości wartości pieniądza. Realizacja treningu ekonomicznego odbywała się poprzez wyjścia do sklepu, kina, restauracji, itp.

Centrum Wolontariatu Caritas Archidiecezji Gdańskiej

ul. Jesionowa 6

80-261 Gdańsk

Kierujący: Ks. Piotr Brzozowski

tel. 58/ 345 47 18 fax 58/ 345 47 09 e-

Koordynator SKC: Karolina Lewandowska

mail: cwgdansk@caritas.gda.pl

Koordynator PZC: Alicja Szostek

aszostek@caritas.gda.pl

Centrum Wolontariatu Caritas Archidiecezji Gdańskiej zatrudniało w 2018 roku 3 osoby.

Centrum Wolontariatu to miejsce, które skupia wolontariuszy pełniących rolę wychowawców na organizowanych przez Caritas wyjazdach (są to przeważnie studenci i licealiście starszych klas). W ramach Centrum starano się organizować różne spotkania integracyjne i doszkalające wolontariuszy. Centrum trochę te osoby wychowuje, kształtuje, uczy. W roku 2018 kontynuowałyśmy pracę w systemie system przydzielania zadań dla wolontariuszy, którzy stawali się liderami skupiającymi koordynację danego zadania w centrum.

Koordinowano roczną pracę Szkolnych Kół Caritas i Parafialnych Zespołów Caritas zaplanowaną w ramach przygotowanego rocznego kalendarza działań.

Kompleksowo przygotowywano AKCJĘ LETNIA I ZIMOWISKA (przez wydanie kart wypoczynku, które pobierają przedstawiciele Parafialnych Zespołów Caritas, przez skompletowanie kadry poszczególnego turnusu, opracowanie wszystkich wydarzeń, które mają miejsce na kolonii, obozie czy spływie, zgłoszenie wypoczynku do Kuratorium Oświaty, czuwanie nad wychowawcami i pomocnikami, reakcja w czasie nagłych wydarzeń, ewaluacja poszczególnego turnusu, zadbanie o dzieci i ich potrzeby po turnusie – przekazanie informacji zwrotnych dla Rodziców, Szkoły, Parafialnego Zespołu).

Od lat Caritas Gdańska siłami wolontariuszy Centrum Wolontariatu, Szkolnych Kół i Parafialnych Zespołów Caritas realizuje stałe, co roczne akcje pomocowe takie jak:

DZIEŃ CHOREGO (luty), POLA NADZIEI (marzec-kwiecień), BARANKI WIELKANOCNE (oferowanie czekoladowych baranków do koszyczków bądź na świąteczny stół), DZIEŃ DZIECKA (1 czerwca), TAK, POMAGAM! (2 x do roku, zbiórka żywności tuż przed świętami Wielkanocy i Bożego Narodzenia), JAŁOMUŻNA WIELKOPOSTNA (rozdzanie papierowych skarbonki dla PZC i SKC przez świętami Wielkanocy), TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW (sierpień-wrzesień). W dniach 09-10 marca i 08-09 grudnia 2018 w całej Polsce Caritas przeprowadziła dwie edycje Ogólnopolskiej Zbiórki żywności pod hasłem

„Tak Pomagam!”. W marcu kwestowaliśmy w 114 sklepach (1743 wolontariuszy – SKC, PZC) i pozyskaliśmy 22 860 kg artykułów żywnościowych z długim terminem przydatności do spożycia oraz łatwych w przechowywaniu. W grudniu kwestowaliśmy w 136 sklepach z udziałem 2114 wolontariuszy (obydwu formacji) i pozyskaliśmy ponad 28 750 kg ton artykułów żywnościowych z długim terminem przydatności do spożycia oraz łatwych w przechowywaniu.

Przed wakacjami w kooperacji z Fundacją Pro Caritate Gedanensis przygotowujemy kursy przeszkalające do pełnienia wychowawcy wypoczynku dzieci i młodzieży – z myślą także o organizowanych przez nas formach wypoczynku dla dzieci z rodzin potrzebujących

2018 to jedenasty rok trwania programu stypendialnego SKRZYDŁA a więc systematycznej i długotrwałej pomocy finansowej dla uczniów z terenu naszej archidiecezji. W grudniu 2018 wsparciem objętych było 57 uczniów (30 od Darczyńcy indywidualnego, 27 od poszczególnych Darczyńców indywidualnych)

Nowo powołane Szkolne Koła Caritas w grudniu 2018 roku:

1. Szkoła Podstawowa im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Pomlewie
2. Szkoła Podstawowa nr 37 w Gdyni
3. Szkoła Podstawowa nr 79 w Gdańsku
4. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Aleksandra Majkowskiego w Rumi
5. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Połchowie
6. Szkoła Podstawowa nr 55 im. Jana Heweliusza w Gdańsku
7. Niepubliczna Szkoła Rzemiosła im. Świętego Józefa w Wejherowie (22.10.2018)
8. Szkoła Podstawowa nr 45 im. Bohaterów Westerplatte w Gdańsku (22.10.2018)
9. Szkoła Podstawowa nr 84 im. Jana Brzechwy w Gdańsku (22.10.2018)
10. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Teodora Bolduana w Wejherowie
11. VII Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Wybickiego w Gdańsku
12. Szkoła Podstawowa w Różnach
13. Szkoła Podstawowa nr 92 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Gdańsku

Nowo powołane Parafialne Zespoły Caritas w grudniu 2018 roku:

1. Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła i św. Katarzyny Szwedzkiej w Gdańsku –
2. Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni
3. Św. Krzysztofa w Gdańsku
4. Gwiazdy Morza w Sopocie
5. NMP Królowej Polski w Wejherowie
6. Św. Urszuli Ledóchowskiej w Gdyni

Centrum Rehabilitacji Caritas im. św. Stanisława Kostki

Dyrektor:

Magdalena Jurkowska

ul. Pasteura 1

83-043 Trąbki Wielkie

---

tel. 58/ 305 45 22, fax 58/ 305 45 60

---

e-mail: orewtrabki@caritas.gda.pl

Centrum Rehabilitacji św. Stanisława Kostki w Trąbkach Wielkich w 2018 roku zatrudnionych było 13 osób.

W Centrum działalność prowadzona była w ramach:

1. Ośrodka Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczego,
2. Wczesnego Wspomagania Rozwoju,
3. Zakładu Rehabilitacji Ambulatoryjnej.

W placówce prowadzono także zajęcia w ramach Specjalistycznych Usług Opiekuńczych, z których korzystał 1 podopieczny. Zajęcia były realizowane we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy

Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wraz ze sprzężeniem, w stopniu umiarkowanym ze sprzężeniem oraz w stopniu znacznym oraz głębokim. Podopieczni realizują w placówce obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, odpowiednio do 24. roku życia (kształcenie specjalne) lub 25. roku życia (zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze). Placówka oferuje zajęcia indywidualne; z psychologiem, logopedą oraz rehabilitantem. Podopieczni byli podzieleni w 5 grup, które prowadził nauczyciel- wychowawca. W ramach zajęć grupowych pracowano m.in. metodą Dobrego

Startu, Ośrodków Pracy, terapią behawioralną, Metodą Krakowską, Metodą Ruchu Rozwijającego. Podopieczni brali także regularnie udział w zajęciach dogoterapii, hipoterapii oraz basenu. Psycholog prowadził konsultacje dla rodziców podopiecznych. Głównym celem działań jest szeroko pojęte, wsparcie w rozwoju oraz funkcjonowaniu podopiecznego, zgodnie z jego potrzebami oraz możliwościami.

W 2018 r. do OREWu uczęszczało 16 podopiecznych z terenów gmin Trąbki Wielkie, Pszczółki, Przywidz, Starogard Gdański oraz Pruszcz Gdański.

Wczesne wspomaganie rozwoju

Na zajęcia przyjmowane były dzieci, które z powodu różnych dysfunkcji miały problemy z osiągnięciem dojrzałości szkolnej bądź były zagrożone niepełnosprawnością. Dzieci mogły uczestniczyć w zajęciach do momentu pójścia do szkoły. Zajęcia w ramach Wczesnego Wspomagania to zajęcia indywidualne z psychologiem, pedagogiem, logopedą lub rehabilitantem, w wymiarze zgodnym z potrzebami i możliwościami dziecka. Zgodnie z rozporządzeniem, maksymalna liczba godzin w miesiącu w ramach zajęć to 8. Zajęcia odbywają się w godzinach porannych lub popołudniowych.

W placówce zaobserwowano duże zapotrzebowanie na zajęcia w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju, w 2018 r. z zajęć korzystało 20 podopiecznych. Były to osoby z gmin Trąbki Wielkie, Pruszcz Gdański oraz Skarszewy.

Zakład Rehabilitacji Ambulatoryjnej oferował:

- kinezyterapię: ćwiczenia indywidualne, w obciążeniu, na przyrządach, korekcyjne, czynne, czynno- bierne, wspomagane,
- fizykoterapię: magnetoterapia, elektroterapia, ultradźwięki i fonoforeza, laseroterapia, krioterapia miejscowa
- masaże: częściowe, całościowe, limfatyczne.

W Zakładzie wykonano w 2018 roku przyjęto 1460 pacjentów.

Dzienny Dom Seniora im. Jana XXIII

Kierownik: Beata Kasprzyk

[ul. Dolna 4/1](#)

[80-767 Gdańsk](#)

[tel. 58/ 302 30-37](#)

[e-mail: ddsdolnemiesto@caritas.gda.pl](mailto:ddsdolnemiesto@caritas.gda.pl)

Doświadczenie związane z prowadzeniem Klubu Seniora oraz Dziennego Domu Seniora

„Gdański Wigor” ukazało, iż istnieje potrzeba kontynuacji prowadzenia placówki wsparcia dziennego dla osób starszych. Osoby starsze zgłaszające się do Dziennego Domu Seniora oraz jego uczestnicy (osoby po 60 r.ż., nieaktywne zawodowo, mieszkające w Gdańsku) mają różnego rodzaju problemy, składające się często na ich trudną sytuację życiową, finansową, niemożność dostatecznego zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Najczęściej w parze z trudną sytuacją życiową idzie niemożność bycia aktywnym, uczestniczenia w życiu kulturalnym oraz rozwoju osobistego.

Działania realizowane w placówce to m.in.:

Zajęcia z fizjoterapeutą (10 godzin tygodniowo) poprzez prowadzenie fizjoterapii dla uczestników Dziennego Domu Seniora, zgodnie ze wskazaniami indywidualnymi, m.in.: ćwiczenia, masaże, taping, zajęcia z użyciem dużego i małego sprzętu rehabilitacyjnego (np. rowerek stacjonarny, gumy do ćwiczeń); organizowanie spacerów, wyjście z kijkami (nordic walking), ćwiczenia na siłowni pod chmurką, zabawy z piłką itd.

Prelekcje multimedialne o tematyce podróżniczej to spotkania o tematyce podróżniczej - prelekcja oraz prezentacja multimedialna. Prelegent, to podróżnik – Pan Andrzej Pasławski.

Zagwarantowanie posiłków dla 30 uczestników - codziennie, od poniedziałku do piątku, posiłki dla uczestników Dziennego Domu Seniora: śniadanie, kawa/herbata i poczęstunek, dwudaniowy obiad, napoje.

Pomoc w rozwiązywaniu codziennych spraw - to pomoc w nabywaniu umiejętności lub wsparcie w rozwiązywaniu codziennych spraw, np. pomoc w pisaniu pism urzędowych, pozyskiwaniu porad specjalistów (psycholog, lekarz specjalista, prawnik) - wg potrzeb, dla co najmniej 15 uczestników.

Przeprowadzenie diagnozy potrzeb oraz zasobów podopiecznych – poprzez przygotowywanie oraz aktualizowanie Indywidualnych Planów Wsparcia.

Realizacja zajęć aktywizujących fizycznie – to korzystanie z dużego (rower stacjonarny, retor) oraz małego sprzętu rehabilitacyjnego - wg indywidualnych potrzeb, spacer, wyjścia - minimum 3 razy w tygodniu; udział w zabawach tanecznych i w innych zajęciach angażujących aparat ruchu.

Zajęcia z wykorzystaniem komputera mają za zadanie zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu, pomoc w wyszukiwaniu informacji w Internecie, pisaniu pism, wspólne oglądanie zdjęć z życia Dziennego Domu Seniora itd. - co najmniej raz w tygodniu.

Codzienny przegląd prasy - czytanie prasy codziennej, tematycznej dla wszystkich chętnych uczestników; czytanie ciekawych artykułów na głos dla wszystkich.

Zajęcia dot. profilaktyki zdrowotnej odbywają się 2 razy w miesiącu - pogadanka nt. zdrowia, zdrowego żywienia/przegląd prasy dot. zdrowia/mierzenie ciśnienia wszystkim chętnym uczestnikom.

Zajęcia z wykorzystaniem wszelkich form arteterapii; usprawnianie motoryki małej
Codziennie zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych form - malowanie, kolorowanie, dekorowanie, wycinanie, klejenie, tworzenie dekoracji itd., raz w tygodniu zajęcia muzyczne - wspólne śpiewanie

Zajęcia z elementami ergoterapii - pomoc w nakrywaniu stołów, zmywaniu, podlewanie kwiatów, szycie, szydełkowanie, robienie na drutach – codziennie.

Zajęcia z elementami ludoterapii - zajęcia z wykorzystaniem wszelkich materiałów - plastelina, gry, puzzle - wg indywidualnych potrzeb, predyspozycji i zainteresowań - 2 razy w tygodniu.

Zajęcia kulinarne w kuchni dydaktycznej - około 20 razy w roku wspólne gotowanie/pieczenie/robienie soków - zajęcia dla chętnych.

Ćwiczenia umysłu, trening pamięci – zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami - zadania logiczne, quizy, konkursy wiedzy - co najmniej raz w tyg.; krzyżówki/wykreślanki itd. - codziennie.

Spotkania międzypokoleniowe – czyli spotkania z dziećmi, młodzieżą, studentami, wolontariuszami - wspólne zajęcia, gry stolikowe, gotowanie, oglądanie przedstawień - co najmniej 4 razy w roku.

Spotkania dotyczące bezpieczeństwa seniorów co najmniej 2 spotkania ze Strażnikami Miejskimi i Policjantami - pogadanki prewencyjne

Podmiot Leczniczy CARITAS Archidiecezji Gdańskiej

Podmiot Leczniczy CARITAS Archidiecezji Gdańskiej realizował kontrakt zawarty z Narodowym Funduszem Zdrowia i obejmował niżej wymienione formy opieki medycznej (opisane w innych fragmentach niniejszego sprawozdania):

- stacjonarną opiekę paliatywną - Hospicjum w Sopocie,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy - Gdańsk i Gdynia,
- rehabilitację ambulatoryjną – Gdańsk, Gdynia, Trąbki Wielkie,
- pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne - Minkowice, Łapino,

- w ramach Ambulatorium Opieki Specjalistycznej – Poradnię Leczenia Bólu w Sopocie.

Dom Hospicyjny Caritas im. św. Józefa

Dyrektor: Ks. Tomasz Kosewski

Al. Niepodległości 632

81-855 Sopot

tel. 58/ 555 19 00, fax 58/ 551 33 77

e-mail: hospicjumgd@caritas.caritas.pl

W Domu Hospicyjnym zatrudniano 45 osób (9 osob na kontrakcie, 12 osób na umowe zlecenie, oraz 24 na umowe o pracę). Pracownicy w roku sprawozdawczym opiekowali się 221 pacjentami: 126 kobietami i 95 mężczyznami.

Hospicjum to instytucja obejmująca opieką osoby umierające, będące w ostatniej fazie życia i cierpiące z powodu chorób przewlekłych (nowotworowe), u których zakończono leczenie przyczynowe.

W hospicjum personel stara się zapewnić możliwie najlepszą opiekę na ostatnim etapie życia. Zapewnienie opieki w hospicjum oznacza przede wszystkim walkę z bólem, zapewnienie komfortu i wsparcia zarówno chorym, jak i ich bliskim.

Głównym celem działań podejmowanych w hospicjum jest podniesienie i utrzymanie dobrej jakości życia chorych poprzez zabezpieczenie ich potrzeb: związanych z objawami choroby, emocjonalnych czy duchowych.

W ramach stacjonarnej opieki paliatywnej świadczonej wobec osób w terminalnej fazie choroby nowotworowej oraz ich rodzin i bliskich realizowano:

- całodobową opiekę medyczną,
- pełne zabezpieczenie w leki,
- leczenie bólu zgodnie z wytycznymi WHO (drabina analgetyczna),
- leczenie innych objawów somatycznych,
- świadczenia pielęgniarstwa,

- zapobieganie powikłaniom,
- rehabilitację wg zaleceń lekarza hospicjum,
- konieczne konsultacje specjalistyczne,
- zaspokajanie potrzeb psychologicznych,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- zaspokajanie potrzeb duchowych,
- edukację i poradnictwo zdrowotne,
- „opiekę wyręczającą” w hospicjum stacjonarnym (przyjmowanie chorych na maksymalnie 10 dni),
- opiekę nad osieroconymi, wsparcie w żałobie.

Przy Domu Hospicyjnym Caritas w sopocie funkcjonuje „Okno Życia”.

Gabinety Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych

Kierownik: Magdalena Grabska	Minkowice, ul. Żwirowa 4
	84-110 Krokowa
	tel. 694 485 563, fax 58/ 67 37 222
	e-mail: pozminowice@caritas.gda.pl
Kierownik: Iwona Skwirowska	Łapino, ul. Sienkiewicza 50
	83 - 050 Kolbudy
	tel. 694 485 562, tel./fax 58/ 683 69 32;
	e-mail: pozlapino@caritas.gda.pl

W dwóch placówkach zatrudnionych było łącznie 6 dyplomowanych pielęgniarek środowiskowo – rodzinnych: po 3 w każdej.

Zestawienie liczbowe pacjentów i świadczeń wykonanych w roku 2018:

	Minkowice	Łapino
Liczba pacjentów	5691	4956
Liczba wizyt łącznie	4 384	3785

Każda placówka dysponowała dwoma samochodami, co umożliwiało dojazd do domów pacjentów. W roku sprawozdawczym pielęgniarki przejechały łącznie ponad 40 000 km

niosąc pomoc doraźną medyczną i wsparcie środowiskowe.

Poradnia Leczenia Bólu

Al. Niepodległości 632

81-855 Sopot

---

tel. 58/340 27 98

Poradnia prowadziła działalność leczniczą.

Lekarze udzielali porad lekarskich, wykonywali badania przedmiotowe i podmiotowe oraz analizowali wyniki badań dodatkowych, zlecali leczenie farmakologiczne, wykonywali wybrane zabiegi: akupunktura wykonywana przeciwbólowo i procedury medyczne: blokady różnego rodzaju, ostrzyknięcia punktów spustowych i nerwów. Wykonywane były również zabiegi fizjoterapeutyczne według wskazań lekarskich w ramach Poradni Przeciwbólowej: TENS, laser, masarze.

W Poradni w 2018 r. udzielono łącznie 6 077 porad, w tym 4 557 udzielonych kobietom oraz 1520 mężczyznom.

CARITAS Archidiecezji Gdańskiej Organizacja Pożytku Publicznego

CARITAS Archidiecezji Gdańskiej Organizacji Pożytku Publicznego jest wydzieloną częścią gdańskiej Caritas (Caritas OPP, KRS 0000247280).

Z wpłat z tytułu 1% otrzymano w 2018 r. kwotę 279 425,00 PLN, którą przeznaczono na dofinansowywanie i wsparcie działalności placówek działających w strukturze CAG OPP:

- ✓ placówka opiekuńczo wychowawcza im. Bł. Alicji Kotowskiej
- ✓ Centrum Wsparcia dla dzieci i młodzieży im. bł. P. Frassatiego
- ✓ placówka opiekuńczo wychowawcza świetlica „Pod Kasztanem”
- ✓ placówka opiekuńczo wychowawcza świetlica „Słoneczne Wzgórze”
- ✓ Młodzieżowa Placówka Wychowawcza
- ✓ Ośrodki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Żukowie
- ✓ Dom Samotnej Matki Caritas im. Bł. O. Gwidona z Montpelier.
- ✓ Centrum Wolontariatu Caritas

Świetlica im. „bł. Alicji Kotowskiej”

ul. Dolna 4

80-767 Gdańsk

---

tel. 58/ 302 30 37

---

e-mail: domnadolnej@caritas.pl

---

ul. Dobra 8

80-746 Gdańsk

Kierownik: Angelika Umińska

---

e-mail: swietlicadolnemiasto@caritas.gda.pl

W świetlicy w roku 2018 zatrudnione były 3 osoby, 2 osoby na pełen etat oraz 1 osoba na umowę zlecenie.

Zajęcia realizowane były w jednej grupie wiekowej dla 27 dzieci, od poniedziałku do piątku, 5h dziennie. Działania, które były realizowane to:

- prowadzenie zajęć na płaszczyźnie edukacji w celu minimalizowania zaległości edukacyjnych, zajęcia odbywały się 5 razy w tygodniu, od poniedziałku do piątku, 5h dziennie.
- W ramach tego zadania prowadzone były zajęcia plastyczne, informatyczne, sportowe, dziecięcy DKF, zajęcia z elementami bajkoterapii, profilaktyczne i inne. Zajęcia przeznaczone

były dla grupy 27 podopiecznych.

- organizacja czasu wolnego / ferii zimowych i letnich / rozwijanie pasji i zainteresowań wśród podopiecznych – aby poszerzać horyzonty i wiedzę podopiecznych, w ramach tego zadania były organizowane wyjścia do kina, teatru, muzeum, na wystawy i w inne ciekawe i atrakcyjne miejsca w trójmieście. W ramach organizowanych zajęć podopieczni włączali się w organizację lokalnych wydarzeń – Retro Dolne Miasto, Choinka na Dolnym Mieście. Podczas ferii zimowych organizowane były zajęcia plastyczne, sportowe, kulinarne, gry i zabawy – w celu rozwijania pasji i zainteresowań podopiecznych. Zorganizowano również 10-dniową kolonię letnią w Siemianach dla podopiecznych placówki.

- zapobieganie powstawaniu uczucia głodu – poprzez codzienne posiłki (zewnętrzny catering) dla 27 podopiecznych, finansowane ze środków z Kulczyk Foundation w ramach programu Żółty Talerz

- udzielanie wsparcia materialnego i rzeczowego – pomoc w postaci odzieży czy żywności, udzielana była wg posiadanych możliwości i zaistniałych potrzeb zgłaszanych indywidualnie przez opiekunów naszych podopiecznych, udzielono rodzinom wsparcia w postaci paczek żywnościowych przed Świątami Bożego Narodzenia

- współpraca z rodzicami – utrzymywanie kontaktu telefonicznego z opiekunami podopiecznych, organizowanie raz w tygodniu możliwości konsultacji z kadrą placówki, systematyczne organizowanie spotkań z rodzicami

- współpraca z instytucjami zajmującymi się rodzinami podopiecznych – utrzymywano kontakt z pedagogami ze szkół do których uczęszczają podopieczni, współpracowano z pracownikami CPS8 – pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, kuratorami.

- prowadzenie zajęć w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku na rok 2018 – raz w tygodniu prowadzono zajęcia profilaktyczne, dla 27 podopiecznych. Zajęcia swoją tematyką obejmowały zagadnienia z zakresu komunikacji, współistnienia w grupie, rozwiązywania problemów, wyrażania emocji, radzenia sobie z agresją itp.

Centrum Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży im bł. Piotra Frassatiego

ul. Jesionowa 6

80-261 Gdańsk

---

tel. 58/ 345 47 96 fax 58/ 345 47 09

W Centrum Frassatiego zatrudnionych było 7 osób. Klub Seniora prowadzony był przez wolontariuszkę.

Zajęcia realizowane były w 4 grupach wiekowych:

1. Radosne Krasnale (dzieci w wieku 3-5 lat)
2. Anielska Kraina (dzieci w wieku 5-10 lat)
3. Sparta (młodzież w wieku 11-19 lat)
4. Klub Seniora (dla osób powyżej 50 r.ż.)

Do Centrum Frassati placówki opiekuńczo- wychowawczej w 2018 uczęszczało 64 dzieci i młodzieży. Zajęcia w Centrum trwały minimum 4h dziennie. Placówka pełniła funkcję głównie opiekuńczą, ale również prowadziła zajęcia z elementami socjoterapii jak również warsztaty profilaktyczne.

W grupach dziecięcych i młodzieżowej realizowane były zadania w obszarach: opiekuńczo - wychowawczym, edukacyjnym i reedukacyjnym, kompensacyjno - korekcyjnym, socjalizacyjnym i resocjalizacyjnym, psychologicznym i ogólnorozwojowym, arteterapii i terapii zajęciowej, profilaktycznym oraz dożywiania dzieci i młodzieży, materialnie/rzeczowo wspierano rodziny uczestników zajęć.

Poszczególne wymienione działania polegały na:

- **opiekuńczo- wychowawcze:** pomoc w czynnościach samoobsługowych; realizacja potrzeby ruchu - zabawy poprzez organizowanie zajęć rekreacyjno- ruchowych (zajęcia w terenie); wdrożenie prawidłowych zachowań związanych z higieną i samoobsługą; dożywianie; zajęcia kulturowo- oświatowe; kontakt z rodziną naturalną, bądź opiekunami prawnymi; rozpoznanie i pomoc w realizacji własnych zainteresowań dzieci; nauczanie planowego i celowego organizowania czasu wolnego (zachęcenie do uczestnictwa w organizowanych zajęciach rekreacyjnych i terapeutycznych), rozbudzenie zainteresowań i ciekawości światem; pomoc w rozwiązywaniu problemów dzieci; współpraca ze specjalistami (poradnia psychologiczno- pedagogiczna, pedagodzy szkolni, policja, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorzy społeczni etc.);

- **reedukacyjno-edukacyjna:** zapewnienie dzieciom powodzeń w nauce oraz niwelowanie trudności edukacyjnych, czuwanie nad osiągnięciami dzieci, realizacja obowiązku szkolnego poprzez :

* uzupełnienie i nadrabianie braków szkolnych i pomoc w odrabianiu lekcji,

- * organizowanie korepetycji podopiecznym,
- * bieżące kontrolowanie postępów w nauce,
- * kontakt z pedagogami szkolnymi i wychowawcami, kuratorami i rodzicami podopiecznych,
- * przygotowanie do sprawdzianów/zaliczeń szkolnych,
- * wyrównywanie szans edukacyjnych,

-kompensacyjno-korekcyjna: terapia pedagogiczna, czynności o charakterze kompensacyjnym, polegające na zastępowaniu nie dającego się skorygować zaburzenia jednej funkcji przez wzmożoną aktywność innej, czynności o charakterze korekcyjnym, polegające na likwidowaniu, usuwaniu, a jeśli jest to niemożliwe na ograniczeniu zakresu występujących u dziecka zaburzeń rozwojowych.

- resocjalizacyjna i ogólnorozwojowa: kształtowanie właściwych postaw i zachowań oraz wartości moralnych, zdobywanie umiejętności spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny i atrakcyjny poprzez udział w zajęciach: ogólnorozwojowych, artystyczno-plastycznych, savoir vivre, świetlicowych, wspólnym sprzątaniu i „organizowaniu” własnego otoczenia, różnorodnych warsztatach tematycznych, rekreacyjnych

- pedagogiczna: wspieranie oraz dbanie o rozwój emocjonalny i psychiczny, (podopieczni i ich rodzice), doradztwo i pomoc w wyborze szkoły, miejsca praktyk, pracy (redagowanie CV itp.), poradnictwo pedagogiczne, (podopieczni i ich rodzice), nazywanie i kontrolowanie emocji w sposób społecznie aprobowany,

- artystyczno- plastyczna: zajęcia artystyczno- plastyczne (wykorzystanie sztuki w celach diagnostycznych i terapeutycznych), efekty:

- * rozwój osobowości, pełniejsze i swobodniejsze wyrażanie siebie,
- * wzrost własnej kreatywności, rozwój wyobraźni,
- * rozwijanie i doskonalenie zdolności manualnych,
- * obniżenie napięcia nerwowego, uwolnienie od przykrych wspomnień i niepokojów,
- * odreagowywanie nagromadzonych emocji,
- * zaspokojenie potrzeb: akceptacji, bezpieczeństwa, współuczestniczenia, uznania, bycia rozumianym,
- * integracja grupy, nauka działania w grupie

- socjalizacyjna, profilaktyczna: prowadzenie warsztatów tematycznych, rozwiązywanie konfliktów, trening umiejętności socjalizacyjnych, zajęcia/warsztaty profilaktyczne,

- wydawanie podopiecznym centrum posiłków, napoi i przekąsek, (dożywianie):
Codzienne wydawanie ciepłych posiłków, przekąsek, podwieczorków, napoi itp. wszystkim

uczestnikom zajęć (w ciągu roku organizowanie dodatkowej żywności dla rodzin najbardziej potrzebujących).

- **wsparcie materialne:** wydawanie potrzebującym odzieży (dostosowanej do pory roku) w miarę możliwości organizowanie sprzętów takich jak: meble, sprzęty AGD itp.

- wydawanie wyprawek szkolnych na 1 września jak również wspomaganie podopiecznych materiałami szkolnymi przez cały rok szkolny.

Klub Seniora dla osób starszych, ubogich i schorowanych (3 razy w tygodniu)

Klub od kilku lat prowadzi zajęcia w klubie wolontariuszka. Seniorzy chętnie korzystają z oferty klubu. W ramach spotkań korzystali z ciepłych posiłków. W roku 2018 do klubu uczęszczało 18 osób.

Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Pod Kasztanem”

Kierownik: Aleksandra Szuma-
Ganczarek

ul. Brzegi 45

80-045 Gdańsk

---

tel. 58/ 322 54 09

---

e-mail: kasztanki@caritas.pl

W 2018 r. w świetlicy zatrudniano 10 osób, w tym 3 osoby na stałe, pozostałe na umowy cywilno-prawne. W ciągu roku w zajęciach uczestniczyło 47 osób.

Placówka otwarta była codziennie od poniedziałku do piątku. Zajęcia dla dzieci odbywały się w godzinach 12.00-17.00 (w piątki 11:00–16:00) dwa razy w tygodniu do 19:00 (zajęcia Klubu Młodzieżowego). W planie dnia przewidziany był czas na: odrabianie lekcji-naukę własną, posiłek-podwieczorek/obiad; zajęcia grupowe, rozmowy indywidualne, zabawy i gry indywidualne, warsztaty umiejętności.

Podczas wakacji organizujemy wspólny wyjazd na kolonię oraz zajęcia półkolonii.

Realizacja programu świetlicy: „Chcę – Mogę – Potrafię”:

Zajęcia zostały podzielone na niżej wymienione bloki tematyczne:

1. Ja w swoich oczach
2. Ja i rówieśnicy
3. Moje otoczenie
4. Współdziałanie w grupie
5. Moje autorytety

6. Wyrażanie siebie poprzez sztukę
7. Obchody świąt oraz organizacja imprez okolicznościowych
8. Pułapki współczesnego świata
9. Środki masowego przekazu
10. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu
11. Gry i zabawy ruchowe

Zajęcia Klubu Młodzieżowego

Zajęcia Klubu odbywały się dwa/trzy razy w tygodniu w godzinach 17:00 – 19:00. Prowadzone były zajęcia z arteterapii oraz zajęcia socjoterapeutyczne z programem profilaktycznym. Młodzież często sama kreowała spotkania. Często były to spotkania podczas których można było „przegadać” nurtujące ich problemy. Różnorodność zajęć zależała od kreatywności i potrzeb młodzieży. Nasza młodzież często pomagała w organizacji różnorodnych imprez: bale, kiermasze, biwaki.

Pomoc konsultacyjna dla rodziców, warsztaty dla rodziców /współpraca z rodzicami

Dotyczy ona głównie indywidualnych, systematycznych spotkań z poszczególnymi rodzicami oraz konsultacji indywidualnych z psychologiem. Często dzielili się oni swoimi problemami, szukali wsparcia i pomocy. Wspólnie dążyliśmy do ustalenia strategii w celu zmotywowania dziecka do nauki czy poprawy zachowania poprzez np. zawarcie kontraktu, umowy z dzieckiem i rodzicem. Rodzice często spontanicznie odwiedzali świetlicę, interesowali się problemami placówki, chętnie pomagali w różnych pracach wykonywanych w placówce np. prace remontowe, przygotowanie Wigilii. Praktykowane były wspólne spotkania z rodzicami z okazji: Wigilii, zakończenia roku szkolnego. Jedną z form współpracy były także wspólne spotkania rodziców, dzieci i wychowawcy poprzedzające ważne wydarzenia w świetlicy: wyjazdy, wprowadzenie nowych form zajęć, także wspólne rozwiązywanie problemów dot. grupy.

W lutym 2018 roku do Świetlicy dołączyli nowi wolontariusze, którzy przyjechali do Gdańska w ramach projektu EVS. W ubiegłorocznej edycji przyjechali wolontariusze z Włoch i Hiszpanii. Oprócz wolontariuszy z projektu EVS zawsze mogliśmy liczyć na pomoc wolontariuszy – absolwentów, którzy chętnie angażowali się w życie Świetlicy. Można było na nich liczyć podczas zbiórek żywności, świetlicowego kiermaszu, jak również przygotowań do świetlicowej wigilii. Chętnie angażowali się w realizację projektów, często będąc ich inicjatorami i realizatorami. Dzięki temu w Świetlicy udało się zrealizować wiele ciekawych i kreatywnych warsztatów oraz wydarzeń. Od stycznia do czerwca przychodziła również

wolontariuszka, która udzielała podopiecznym pomocy w odrabianiu lekcji, zwłaszcza z przedmiotów ścisłych. Dzieci chętnie odrabiały z nią lekcje, bawiły i się grały w liczne gry planszowe.

Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica „Słoneczne Wzgórze”

Trakt Świętego Wojciecha 440

80-007 Gdańsk

---

tel. 58/ 306 56 21, fax 58/ 309 04 48

Kierownik: Sylwia Trzoska – Zimny

---

e-mail: swietlicawzgorze@caritas.gda.pl

W 2018 r. w świetlicy zatrudniano 5 osób, w tym 4 osoby na umowę o pracę, jedna osoba na umowę cywilno-prawną. W ciągu roku w zajęciach uczestniczyło 41 dzieci.

Placówka otwarta była codziennie od poniedziałku do piątku. Zajęcia dla dzieci odbywały się w dwóch grupach wiekowych. Dzieci młodsze spotykały się codziennie (od poniedziałku do piątku) po min. 5 h. dziennie natomiast dzieci starsze dwa razy w tygodniu po 2h.

Działani podejmowane w placówce polegały na realizacji następujących zajęć:

Zajęcia pedagogiczne: zajęcia tematyczne wg Programu „Warto Dobrym Być!”, wzbogacone o warsztaty psychologiczne dotyczące rozwoju osobistego np. komunikacja międzyludzka, więzi, umiejętności rozwiązywania konfliktów, współdziałanie w grupie, zdolność do definiowania własnych zasobów, kształtowanie postaw prospołecznych np. dyskusje, spotkania o charakterze okolicznościowym lub związane z wykonaniem określonych zadań, dramy.

Zajęcia edukacyjne: m.in. nadrabianie zaległości szkolnych, z pomoc w przygotowaniu do sprawdzianów, warsztaty ortograficzne i przyrodnicze, zajęcia warsztatowe z „dobrego wychowania”; czytelnia prasy i dobrej książki.

Zajęcia artystyczne: m.in. zajęcia teatralno - muzyczne, zajęcia plastyczne: rysunek, decoupage, culling, małe formy artystyczne, dekoracje z wykorzystaniem niekonwencjonalnych technik plastycznych itp.; zajęcia fotograficzne; udział w wystawach, koncertach, wernisażach, festynach itp.

Zajęcia sportowo -rekreacyjne: sportowe zajęcia ogólnorozwojowe, gry zespołowe (siatkówka, koszykówka, dwa ognie, piłka nożna), gry sportowe; zajęcia turystyczno – rekreacyjne: jednodniowe wycieczki,

zabawy terenowe i inne: tenis stołowy.

Zajęcia integracyjne: między innymi: zajęcia świetlicowe - gry i zabawy świetlicowe, zabawy z wykorzystaniem chusty animacyjnej, dyżury i zajęcia samoobsługowe i gospodarcze: zajęcia, które angażują dzieci w troskę o porządek, czystość i bezpieczeństwo w placówce i poza nią, spotkania okolicznościowe i informacyjne, gry, konkursy, zabawy interakcyjne, zabawy taneczne i muzyczne. Organizowanie wychowankom możliwości udziału w zdarzeniach okolicznościowych poza placówką (koncerty, festyny, pokazy). Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla wychowanków – kolonie i półkolonie).

Pomoc socjalna: wyżywienie – podwieczorek, wydawanie żywności rodzinom; higiena – porady i „interwencje” higieniczne, wyrabianie nawyków; odzież: zaopatrzenie w odzież nową i używaną w ramach możliwości.

Praca z rodziną: pomoc konsultacyjna rodzinom podopiecznych (pedagogiczna i psychologiczna)

Młodzieżowa Placówka Wychowawcza

Al. Niepodległości 778

81-805 Sopot

---

tel. 58/ 342 27 91

---

e-mail: mpwsopot@caritas.gda.pl

Kierownik: Marcin Bednarz

W placówce zatrudnione były 2 osoby w wymiarze pełnego etatu. Z całorocznych zajęć korzystało 20 dzieci.

W ramach zajęć w placówce organizowano:

- pomoc i wsparcie psychologiczne dla podopiecznych oraz ich rodziców: spotkania w poradni uzależnień, poradni rodzinnej; „DKF rodzicielski” - filmy podejmujące tematy wychowawcze, po nich odbywały się dyskusje prowadzone przez psychologów,
- warsztaty socjoterapeutyczne (prowadzone 2 razy w tygodniu), dzięki którym starano się wyrównywać deficyty społeczne, emocjonalne, uczono rozpoznawać emocje, podejmowano pracę nad zachowaniami agresywnymi, zwiększano świadomość szkodliwości nadużywania używek i przyjmowania środków psychoaktywnych,
- zajęcia artystyczne: plastyczne, krawiectwo, zajęcia w pracowni technicznej,
- zajęcia sportowe na sali gimnastycznej (2h 1 raz w tygodniu), podczas których uczestnicy grali w gry zespołowe, wdrażano zasady fair play,

- zajęcia terenowe m.in. wyjścia grupowe na basen, do kina, teatru, przygotowanie i wystawienie Misterium Męki Pańskiej, wyjazdy na obozy wędrowne, biwaki, całodienne wycieczki. Ponadto, w ramach zajęć terenowych podopieczni placówki wzięli udział w Festynie Organizacji Pozarządowych, jak również w akcji na rzecz lokalnej społeczności „Wakacje za własne pieniądze”.

- zajęcia kulinarne w ramach kuchni dydaktycznej (1 raz w tygodniu); podczas zajęć uczestnicy przygotowywali zdrowe i smaczne potrawy, w tym pochodzące z różnych krajów - korzystali z literatury oraz z obecności wolontariuszy EVS,

- spotkania indywidualne - konsultacje wychowawcy z podopiecznym, rodzicami, członkami rodzin uczestników; dzięki tym spotkaniom udało się zapobiec wielu problemom wynikającym ze sposobu funkcjonowania danej rodziny. Był to również sposób nawiązania współpracy i budowania relacji z rodzicami/opiekunami, prowadzących do zmiany postawy i sposobu wychowywania i współpracowania z dzieckiem.

Łącznie w ciągu roku przeprowadzono 992 godzin zajęć, w tym 100 godzin socjoterapii, po 50 godz. zajęć artystycznych, sportowych i kulinarnych. Latem 12 osób wzięło udział w obozie wędrownym w Tatrach oraz 12 osób wyjechało do Szwecji na 7-dniowy obóz krajoznawczo-ekologiczny. Jesienią odbył się biwak w Warzenku, podczas którego oprócz zajęć integracyjno-rekreacyjnych, młodzież zaangażowano do pomocy przy pracach porządkowych na terenie i wokół ośrodka.

Ośrodki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Żukowie

14 świetlic na terenie gminy Żukowo

---

tel. 58/ 345 47 11 fax 58/ 345 47 09

Koordynator - Alicja Szostek

e-mail: aszostek@caritas.gda.pl

W roku 2018 w ośrodkach wsparcia dla dzieci i młodzieży w gminie Żukowo zatrudnione były na umowę zlecenie 21 osób. Większość wychowawców to doświadczeni nauczyciele, z uprawnieniami do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych; jedna wychowawczyni ukończyła kurs socjoterapii w trakcie ostatniego roku (w ramach uzupełniania kwalifikacji), pracę organizowała i nadzorowała 1 koordynatorka.

Zajęcia prowadzone były w oparciu o autorski program „Od wolności do wdzięczności” –

nawiązujący do obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości i nastawiony na uczenie uczestników mądrego korzystania z daru wolności.

Poza zajęciami tematycznymi związanymi z realizacją programu uczestnicy przez cały czas realizacji zadania mieli zapewnione dożywianie oraz pomoc w nauce, nastawioną na niwelowanie braków edukacyjnych i wyrównywanie szans.

Spotkanie na zakończenie roku szkolnego – w spotkaniu wzięli udział przedstawiciele wszystkich grup świetlicowych – łącznie ok. 120 osób oraz zaproszeni goście (przedstawiciele lokalnych władz). Spotkanie rozpoczęło się od Mszy Św. w podziękowaniu za cały rok zajęć, a następnie był festyn z różnymi atrakcjami przygotowanymi i prowadzonymi przez uczestników świetlicy w Skrzyszewie (strzelanie z łuku, tory przeszkód, budowanie szalasu, celowanie do balonów, lepienie z gliny, quiz wiedzy o Polsce itp.).

Wyjazd kulturalny dla uczestników – w ramach wyjazdu kulturalnego uczestnicy świetlic odwiedzili Malbork i wzięli udział w zwiedzaniu zamku „Szlakiem zamkowych tajemnic”.

Spotkanie świąteczne – ostatnie spotkanie w ciągu roku z udziałem wszystkich uczestników. W ramach spotkania, które odbyło się na Scenie Teatralnej NOT w Gdańsku uczestnicy obejrzeli spektakl „Szydełkowa szopka Babci Klary” a następnie wzięli udział w spotkaniu ze Św. Mikołajem.

Zajęcia w świetlicach odbywały się w okresie od 15.01.2018 do 15.12.2018 z przerwą na ferie zimowe i wakacje (zgodnie z rocznym harmonogramem) – łącznie 30 tygodni.

Prowadzone były w 13 miejscowościach w 19 grupach (5 socjoterapeutycznych i 14 grupach wsparcia dziennego) w okresie I-VI 2018; po przerwie wakacyjnej ze względu na braki kadrowe dwie grupy zostały zawieszone (jedna w świetlicy w Leźnie i jedna w świetlicy w Żukowie) i odbywały się w 17 grupach (4 socjoterapeutycznych i 13 grupach wsparcia dziennego) również w 13 miejscowościach.

Zajęcia odbywały się 2 razy w tygodniu po 3 godziny dla każdej z grup. W pierwszej połowie roku opieką objętych było 256 dzieci, w drugiej 230. Łącznie w ciągu całego roku z zajęć w świetlicach skorzystało 321 osób (dzieci i młodzież).

**ZESTAWIENIE
OŚRODKÓW WSPARCIA DZIENNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
NA TERENIE GMINY ŻUKOWO - 2018 r.**

Miejscowość	Adres świetlicy
Banino	Parafia pw. NPNMP ul. Lotnicza 30, 80-297 Banino
Borkowo	Borkowo ul. Szkolna 38, 83-330 Żukowo

Chwaszczyno	Parafia pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza ul. Żeromskiego 1, 80-209 Chwaszczyno
Glincz	SP w Glinczu ul. Brzozowa 6, 83-330 Glincz
Leżno	Świetlica „Promyczki”, Remiza OSP Leżno 28, 80-297 Leżno
Łapino	Świetlica Wiejska w Łapinie 83-331 Przyjaźń
Niestępowo	SP w Niestępowie ul. Raduńska 62, 83-331 Przyjaźń
Pępowo	SP w Pępowie ul. Gdańska 117, 83-330 Pępowo
Przyjaźń	ZPGiSP w Przyjaźni ul. Szkolna 2, 83-331 Przyjaźń
Skrzeszewo	SP w Skrzeszewie, 83-331 Przyjaźń
Tuchom	SP w Tuchomiu ul. Gdyńska 106, 80-209 Chwaszczyno
Widlino	Widlino, 83-331 Przyjaźń
Żukowo	Świetlica „Arka” ul. Klasztorna 2, 83-330 Żukowo

Dom Samotnej Matki Caritas im. bł. o. Gwidona z Montpellier

ul. Matemblewska 67

80-283 Gdańsk

Kierownik:

I-VIII - s. Sylwana – Bożena Wojewoda

IX-XII- s. Talita – Dorota Rząca

tel. 58/ 522 43 41 , fax 58/ 522 43 43

e-mail: matemblewo@caritas.pl

W 2018 r. na rzecz Domu pracowało 10 osób: Siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego de Saxia, Ksiądz oraz osoby świeckie.

Działalność placówki była realizowana przez:

- prowadzenie Domu Samotnej Matki Caritas
- całodobowe czuwanie nad „Oknem Życia”
- pomoc doraźną osobom potrzebującym, samotnym matkom, rodzinom wielodzietnym (odzież, artykuły spożywcze oraz wyprawki dla noworodków).

Podstawowym zadaniem realizowanym w placówce było stworzenie kobietom zagrożonym bezdomnością właściwych warunków przeżycia okresu ciąży w spokoju, pomoc w okresie okołoporodowym i ukazywanie matkom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej piękna

i radości macierzyństwa, a także przygotowanie ich do samodzielnego życia.

Placówka zapewniała kobietom w ciąży i matkom z dziećmi do lat trzech całodobową opiekę. Zaspakajała ich podstawowe potrzeby bytowe, zdrowotne i religijne. Matki nieletnie, które trafiały do Domu miały możliwość kontynuując naukę w szkole – w systemie gimnazjalnym lub ponad gimnazjalnym przygotowując się do konkretnego zawodu.

DSMC w okresie sprawozdawczym zapewnił schronienie 70 matkom, w tym 6 nieletnim oraz 36 dzieciom.

W czasie pobytu mieszkankom zapewniało różne formy wsparcia w zakresie:

- kształtowanie umiejętności pełnienia roli matki,
- nabycia praktycznych umiejętności w opiece nad dzieckiem,
- nabycia praktycznych umiejętności życiowych,
- przygotowanie do aktywnego życia w społeczeństwie i pełnienia ról społecznych,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Mieszkanki miały także możliwość korzystania z posługi ks. Mogły także przygotowywać się do Sakramentów Świętych.

Dom Samotnej Matki Caritas udzielał także wsparcia osobom z zewnątrz: przygotowywano wyprawki dla niemowląt, odzież dla dzieci i dorosłych, żywność, mleko i kosmetyki dla dzieci, środki czystości.

Załączniki do sprawozdania:

- ⇒ zał. 1. Kalendarium wydarzeń roku 2018,
- ⇒ zał. 2. Wykaz szkoleń i konferencji, w których uczestniczyli pracowników CARITAS Archidiecezji Gdańskiej w roku 2018,
- ⇒ zał. 3. Wykaz projektów realizowanych w placówkach Caritas w roku 2018,
- ⇒ zał. 4. Ilościowy wykaz oraz opis pracy wolontariuszy w poszczególnych placówkach w roku 2018,
- ⇒ zał. 5. Lista Parafialnych Zespołów Caritas działających na terenie Archidiecezji Gdańskiej – stan na 31.12.2018,
- ⇒ zał. 6. Sprawozdanie finansowe.

Skróty stosowane w załącznikach:

CW - Centrum Wolontariatu

DSM – Dom Samotnej Matki Caritas

EVS - Wolontariat Europejski

Frassati – Centrum Wsparcia dla Dzieci i młodzieży im. bł. Piotra Jerzego Frassatiego

Hosp – Dom Hospicyjny

JPII – Centrum Pomocowe Caritas im. Jana Pawła II

KK - Centrum Caritas im. bł. Matki Teresy z Kalkuty

KS - Klub Seniora – „Starsza Młodzież”, Centrum Caritas Na Dolnej

Łap - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Łapinie

Mink - Poradnia Pielęgniarki Środowiskowo – Rodzinnej w Minkowicach

MPW – Młodzieżowa Placówka Wychowawcza

Pio - Centrum Pomocowe Caritas im. św. o. Pio

OR - Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica "Pod Kasztanem"

PZC – Parafialne Zespoły Caritas

Rum - Centrum im. św. Siostry Faustyny

TR - Centrum Rehabilitacji Caritas im. św. Stanisława Kostki

Wzg - Świetlica "Słoneczne Wzgórze"

Żuk - Ośrodki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży